

22. [*] "మరియు నన్ను సృష్టించిన ఆయనను నేనెందుకు ఆరాధించకూడదూ? మరియు మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలింపబడతారు.

23. "ఏమీ? ఆయనను వదలి నేను ఇతరులను ఆరాధ్య దైవాలుగా చేసుకోవాలా? ఒకవేళ ఆ కరుణామయుడు నాకు హాని చేయదలచుకుంటే, వారి సిఫారసు నాకు ఏ మాత్రం ఉపయోగపడదు మరియు వారు నన్ను కాపాడనూ లేరు.

24. "అలా చేస్తే నిశ్చయంగా, నేను స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోయినవాడిని అవుతాను.

25. "నిశ్చయంగా, నేను మీ ప్రభువును విశ్వ సిస్టున్నాను, కావున మీరు నా మాట వినండి!"

26. (అతనిని వారుచంపినతరువాత అతనిలో) ఇలా అనబడింది: "నీవు స్వర్గంలో ప్రవేశించు." అతడు ఇలా అన్నాడు: "అయ్యో! నా జాతివారికి ఈ విషయం తెలిస్తే ఎంత బాగుండేది!

27. "నా ప్రభువు నన్ను క్షమించాడు మరియు నన్ను గౌరవనీయులలోకి ప్రవేశింపజేశాడు!" అనేది.

28. (*) మరియు ఆ తరువాత అతని జాతి వారి మీదకు, మేము ఆకాశంనుండి ఏ సైన్యాన్ని పంపలేదు. అసలు మాకు సైన్యాన్ని పంపే అవసరమే ఉండదు!

29. అది కేవలం ఒక పెద్ద ధ్వని¹² మాత్రమే! అంతే! వారంతా (ఒకేసారి) అంటించేయబడ్డారు.

30. ఆ దాసులగతి ఎంత శోచనీయమయినది! వారి వద్దకు ఏ సందేశహారుడు వచ్చినా, వారు అతనిని ఎగతాళి చేయకుండా ఉండలేదు.

31. ఏమీ? వారుచూడలేదా (వారికి తెలియదా)? వారికి ముందు మేము ఎన్నో తరాలను నాశనం చేశామని? నిశ్చయంగా, వారు (వారి పూర్వీకులు) ఎన్నటికీ వారి వద్దకు తిరిగిరాలేదు.

32. కాని వారందరినీ కలిపి ఒకేసారి, మా ముందు హాజరుపరచడం జరుగుతుంది.

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾

ءَاتَّخِذْ مِنْ دُونِهِ إِلَهًا إِنْ يُرِيدُ
الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَةُهُمْ
شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونَ ﴿٢٣﴾

إِنِّي إِذَا لَغِي صَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٤﴾

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ ﴿٢٥﴾

قَبِيلٍ ادْخُلِ الْجَنَّةَ ۗ قَالَ يَلَيْتَ كَوْمِي
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

بِمَا عَفَرَ لِي رَبِّي وَ جَعَلَنِي مِنَ
الْمَكْرُمِينَ ﴿٢٧﴾

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ
جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاءِ ۗ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿٢٨﴾

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ
خَبِيرُونَ ﴿٢٩﴾

يَحْسُرُونَ عَلَى الْعِبَادِ ۗ مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ
رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٠﴾

الَّذِينَ يَرَوُا كَمَا أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ
الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَهِهُمْ لَا يَزُجَعُونَ ﴿٣١﴾

وَ إِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا
مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾

12) 'సయ్ హాతున్': ధ్వని, అరుపు, గర్జన లేక శబ్దం. ఇంకా చూడండి, 36:49, 53, 38:15.

33. మరియు వారి కొరకు సూచనగా జవంలేని ఈ భూమియే ఉంది. మేము దీనికి ప్రాణం పోసి, దీని నుండి దాన్యం తీస్తాము, దాన్ని వారు తింటారు.

34. మేము దీనిలో ఖర్చూరపు మరియు ద్రాక్ష వనాలను పెంచాము మరియు వాటిలో ఊటలను ప్రవహింపజేశాము.

35. వారు దీని ఫలాలను తినటానికి; మరియు ఇదంతా వారి చేతులు చేసింది కాదు. అయినా వారు కృతజ్ఞతలు తెలుపరా?

36. భూమి నుండి ఉత్పత్తి అయ్యే అన్ని వస్తువులలో, జీవులలో మరియు స్వయాన వారిలో (మానవులలో) ఇంకా వారికి తెలియని వాటిలోనూ (ఆడ-మగ) జతలను సృష్టించిన, ఆయన (అల్లాహ్) లోపాలకు అతీతుడు.¹³

37. మరియు వారి కొరకు మా సూచనలలో రాత్రి ఒకటి; మేము దానిపైనుండి పగటిని (వెలుగును) ఆలోకించినప్పుడు, వారిని చీకటి ఆవరించుకుంటుంది.

38. మరియు సూర్యుడు తన నిర్ణీతపరిధిలో, నిర్ణీత కాలంలో పయనిస్తూ ఉంటాడు. ఇది ఆ సర్వశక్తిమంతుని, సర్వజ్ఞుని నియమావళి.

39. మరియు చంద్రుని కొరకు మేము దశలను నియమించాము, చివరకు ఆతడు ఎండిన ఖర్చూరపు మట్టవలే అయిపోతాడు.

40. చంద్రుణ్ణి అందుకోవటం సూర్యుడి తరంకాదు. మరియు రాత్రి పగటిని అధిగమించ జాలదు. మరియు అవన్నీ తమ-తమ కక్ష్యలలో సంచరిస్తూ ఉంటాయి.

41. వారికి మరొక సూచన ఏమిటంటే, నిశ్చయంగా, మేము వారి సంతతిని (నూహ్ యొక్క) నిండు నావలోనికి ఎక్కించాము.

وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَبِتُّهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾

وَ جَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَ أَعْنَابٍ وَ فَجَّرْنَا فِيهَا مِّن الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾

لِيَأْكُلُوا مِّن ثَمَرِهِ وَ مَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَ مِمَّنْ أَنْفُسِهِمْ وَ مِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

وَ آيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَآذَاهُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾

وَ الشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾

وَ الْقَمَرَ قَدَّرْنَا مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَ لَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

وَ آيَةٌ لَهُمُ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾

13) సృష్టిలోనున్న ప్రతివస్తువు జతలలో ఉన్నది. అవి జీవులుకానీ, నిర్ణీతులుకానీ. జీవరాసులలో మరియు వృక్షరాసులలో ఆడ-మగ; చీకటి-వెలుగులు, చలి-వేడి, విద్యుచ్ఛక్తి మరియు అయస్కాంతాలలో ఉన్న ఆకర్షణ (+) మరియు వికర్షణ (-) శక్తులు మొదలైనవి. కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) మాత్రమే ఏకైకుడు.

42. మరియుమేము వారునక్కీ ప్రయాణంచేయటానికి, ఇటువంటి వాటిని ఎన్నోసృష్టించాము.¹⁴

43. మరియు మేముకోరినట్లయితే వారిని ముంచి వేసే వారము; అప్పుడు వారికేకలు వినేవాడెవడూ ఉండడు మరియు వారు రక్షింపబడనూలేరు -

44. మేము కరుణిస్తే తప్ప - మరియు మేము కోత కాలం వరకు వారికి వ్యవధినిస్తే తప్ప!

45. మరియు వారితో: "మీరు, మీ ముందున్న దానికీ (ఇహలోక శిక్షకూ) మరియు మీ వాసుక రానున్న దానికీ (పరలోక శిక్షకూ) భేతిపరులై ఉండండి,¹⁵ బహుశా మీరు కరుణింపబడవచ్చు!" అని అన్నప్పుడు, (వారు లక్ష్యం చేయటం లేదు).

46. మరియు వారి ప్రభువు సూచనలలో నుండి, వారివద్దకు ఏ సూచన వచ్చినా, వారు దాని నుండి ముఖం త్రిప్పుకోకుండా ఉండలేదు.

47. మరియు వారితో: "అల్లాహ్ మీకు ప్రసాదించిన జీవనోపాధినుండి ఖర్చుచేయండి." అని అన్నప్పుడు సత్య-తిరస్కారులు విశ్వాసు లతో అంటారు: "ఏమీ? అల్లాహ్ కోరితే, తానే తినిపించగల వారికి, మేము తినిపించాలా? మీరు స్పష్టమైన మార్గప్రకాశనంలో పడి ఉన్నారు."

48. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: "మీరు సత్యవంతులే అయితే, ఆ వాగ్దానం (పునరుత్థానం) ఎప్పుడు పూర్తి కానున్నది?"

49. వారు నిరీక్షిస్తున్నది కేవలం ఒక పెద్దధ్వని¹⁶ కొరకే. మరియు వారు వాదులాడుకుంటూ ఉండగానే, అది వారిని చిక్కించుకుంటుంది.

وَ خَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿۴۲﴾

وَ إِن نَّشَاءُ نَغْرِقْهُمْ فَلَآ صَرِيحَ لَهُمْ
وَ لَآ هُمْ يُنْقَدُونَ ﴿۴۳﴾

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَ مَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿۴۴﴾

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ
وَ مَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۵﴾

وَ مَا تَأْتِيهِمْ مِّنْ آيَةٍ مِّنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ
إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿۴۶﴾

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمُ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ
اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ

آمَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ
إِن أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۴۷﴾

وَ يَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿۴۸﴾

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً
تَأْخُذُهُمْ وَ هُمْ يَخِصِّصُونَ ﴿۴۹﴾

14) చూడండి, 16:8.
 15) "మా ఖైన్ అయ్దీకుమ్ వ మా 'ఖల్ఫకుమ్': పైన ఇచ్చిన తాత్పర్యం నోబుల్ ఖుర్ఆన్ ను అనుసరించి ఉంది. ము'హమ్మద్ జానాగడ గారి తాత్పర్యం ఇలా ఉంది: 'మీ వాసుకా ముందు సంభవించే పాపాల నుండి కాపాడుకోండి'
 16) అంటే అకస్మాత్తుగా ఊదబడే పునరుత్థాన దినపు బాకా (సూర్) ధ్వని, అరుపు, గర్జన లేక శబ్దం. దీనిని మొదటి బాకా లేక నఫ్ ఖల్తుల్ ఫజ్ అ అంటారు. దీని తరువాత రెండవ బాకా ఊదబడుతుంది. దానిని నఫ్ ఖల్తుల్ స్య'అఖ్, అంటారు. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప సర్వజీవరాసులు మరణిస్తారు. ఇంకా చూడండి, 36:29, 53; 38:15.

50. వారు ఏవిధమైన వీలునామా కూడా వ్రాయలేరు మరియు తమ కుటుంబంవారి వద్దకు కూడా తిరిగి పోలేరు.

51. మరియు (మరొక సారి) బాకా ఊదబడి నప్పుడు, వారంతా గోరీల నుండి (లేచి) తమ ప్రభువు వైపునకు వేగంగా పరిగెత్తుకుంటూ వస్తారు.¹⁷

52. వారంటారు: "అయ్యో మా దౌర్భాగ్యం! మమ్మల్ని మా పడకల నుండి లేపి ఎవరు నిల బెట్టారు?" (వారిలో అనబడుతుంది): "ఇదే ఆ కరుణామయుడు చేసిన వాగ్దానం. మరియు అతని సందేశహారులు సత్యమే పలికారు!"

53. అది కేవలం ఒక పెద్దధ్వని¹⁸ మాత్రమే అయి ఉంటుంది! వెంటనే వారంతా మా ముందు హాజరు చేయబడతారు!

54. ఆ రోజు ఎవ్వరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు. మరియు మీ కర్మలకు తగినది తప్ప, మరే ప్రతిఫల మివ్వబడదు.

55. నిశ్చయంగా, ఆ రోజు స్వర్గవాసులు సుఖ-సంతోషాలలో నిమగ్నులై ఉంటారు.

56. వారు మరియు వారి సహవాసులు (అజ్జాబీ, చల్లని నీడలలో, ఆనుడు ఆసనాల మీద హాయిగా కూర్చోని ఉంటారు.¹⁹

57. అందులో వారికి ఫలాలు మరియు వారు కోరేవన్నీ ఉంటాయి.

58. "మీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!" అనే పలుకులు, అపార కరుణాప్రదాత అయిన ప్రభువు తరఫు నుండి వస్తాయి.²⁰

59. ఇంకా (ఇలా అనబడుతుంది): "ఓ అపరాధు

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ
أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ
الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾

قَالُوا يُؤَيَّلْنَا مَنْ بَعَثْنَا مِن
مَّرْقَدِنَا ۗ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَ

صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ
جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾

فَالْيَوْمَ لَا تُظَلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا
تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ
فَكِهُونَ ﴿٥٥﴾

هُم وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرَآئِكِ
مُتَّكِنُونَ ﴿٥٦﴾

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾

سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾
وَأَمْتَأَرُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾

17) కొందరు వ్యాఖ్యాతలు దీనిని రెండవ బాకా అని, మరికొందరు దీనిని మూడవ బాకా అంటే 'నఫ్ బతుల్ బ'అసి' వన్ను ఘూర్ అని, అంటారు. ఇది ఊదబడగానే గోరీలలోని వారంతా లేచి వస్తారు. (ఇబ్నె-కసీర్).

18) ఇది పునరుత్థాన దినమున ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) ఊదే బాకా ధ్వని.

19) చూడండి, 4:57, 18:31 మరియు 55:54.

20) చూడండి, 5:16.

లారా! ఈ నాడు మీరు వేరయిపోండి. ²¹ (1/8)

60. * "ఓ ఆదమ్ సంతతివారలారా: 'పై'తాను ను ఆరాధించకండి.' అని నేను మిమ్మల్ని ఆదేశించలేదా? నిశ్చయంగా, అతడు మీకు బహిరంగ శత్రువు! ²²

61. "మరియు మీరు నన్నే ఆరాధించండి. ఇదే ఋజుమార్గమని!

62. "మరియు వాస్తవానికి వాడు (ఐ/తాన్) మీలో పెద్ద సమాహాన్ని దారి తప్పించాడు. ఏమి? మీకు తెలివి లేక పోయిందా?

63. "మీకు వాగ్దానంచేయబడిన ఆ నరకం ఇదే!

64. "మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ ఉన్నందుకు ఈ రోజు దీనిలో ప్రవేశించండి (కాలండి)."

65. ఆ రోజు మేము వారి నోళ్ళమీద ముద్ద వేస్తాము. ²³ మరియు వారేమి అర్థించారో వారి చేతులు మాతో చెబుతాయి మరియు వారి కాళ్ళు మా ముందు సాక్ష్యమిస్తాయి.

66. మరియు మేము కోరినట్లయితే, వారి దృష్టిని నిర్మూలించేవారము, అప్పుడు వారు దారి కొరకు పెనుగులాడేవారు, కాని వారు ఎలా చూడగలిగే వారు? ²⁴

67. మరియు మేము కోరినట్లయితే, వారిని వారి స్థానంలోనే రూపాన్ని మార్చి ఉంచేవారం, అప్పుడు వారు ముందుకూ పోలేరు మరియు వెనుకకూ మరలలేరు.

68. మరియు మేము ఎవరికి దీర్ఘాయువు నొసంగుతామో, అతని శారీరక రూపాన్ని మార్చుతాము. ఏమి? వారు ఇది కూడా గ్రహించలేరా? ²⁵

69. మరియు మేము అతనికి (ముహమ్మద్

الْمُ أَعْهَدُ إِلَيْكُمْ يُبَيِّنُ أَدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٠﴾

وَأَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾

إِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا

يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ

فَأَسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ

فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾

وَمَنْ تَعْبَرُهُ نُكَيْسُهُ فِي الْخَلْقِ

أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ

21) చూడండి, 30:14, 43.

22) చూడండి, 19:44.

23) ఎందుకంటే మొదట వారు తాము చేసిన పిర్కను తిరస్కరిస్తారు. చూడండి, 6:23.

24) చూడండి, 2:20.

25) చూడండి, 4:28.

కు) కవిత్యం నేర్పలేదు. ²⁶ మరియు అది అతనికి శోభించదు కూడా! ఇది కేవలం ఒక హితోపదేశం మరియు స్పష్టమైన పఠన గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) మాత్రమే. ²⁷

70. బ్రతికి వున్న ప్రతి వానికి హెచ్చరిక చేయటానికి మరియు సత్య-తిరస్కారుల ఎడల మా ఆదేశాన్ని నిరూపించటానికి!

71. ఏమివారికితెలియదా? నిశ్చయంగా మేము వారి కొరకు మా చేతులతో పశువులను సృష్టించి, తరువాతవాటిపైవారికియాజమాన్యం ఇచ్చామని?

72. మరియు వాటిని, వారికి స్వాధీనపరిచాము. కావున వాటిలో కొన్నిటిపై వారుస్వారిచేస్తారు, మరి కొన్నిటిని (వాటి మాంసాన్ని) వారు తింటారు.

73. మరియు వాటిలో వారికి ఎన్నో ప్రయోజనాలు మరియు పానీయాలు (పాలు) ఉన్నాయి. అయినా, వారెందుకు కృతజ్ఞతలు చూపరు?

74. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదలి, ఇతరులను ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకున్నారు. ²⁸ బహుశా వారివలన తమకు సహాయం దొరుకుతుందేమోననే ఆశతో!

75. వారు (ఆ దైవాలు), తమకెలాంటి సహాయం చేయలేదు. అయినా! వీరు (సత్య-తిరస్కారులు) వారి (అదైవాల) కొరకు సైన్యం మాదిరిగా సర్వ సన్నద్ధులై ఉన్నారు. ²⁹

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ ﴿٦٠﴾

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ

عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٦١﴾

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِنَّا

عَمَلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا

مِلْكُونَ ﴿٦٢﴾

وَ ذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَ

مِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٦٣﴾

وَ لَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَ مَشَارِبٌ أَفَلَا

يَشْكُرُونَ ﴿٦٤﴾

وَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ إِلَهَاتٍ لَّهُمْ

يُنصَرُونَ ﴿٦٥﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَ هُمْ

لَهُمْ جُنُودٌ مُّحَضَرُونَ ﴿٦٦﴾

26) మక్కా ముస్లిములు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను వివిధ ఆరోపణలతో పీడించేవారు. వాటిలో ఒకటి ఇతను ('స'అస) కవిత్యం చెబుతున్నాడని. దానికి అల్లాహ్ (సు.త.) ఇక్కడ జవాబిస్తున్నాడు: ఒకవేళ ఇది కవిత్యం అయితే మీరు దీనివంటి ఒక్క సూరహ్ నైనా రచించి తీసుకు రండి. కాని దానిని ఎవ్వరూ ఈ రోజు వరకు పూర్తిచేయలేక పోయారు. ఇంకా చూడండి, 26:224-226.

27) చూడండి, 15:1.

28) అంటే విగ్రహాలు, కల్పిత దైవాలు, అవతారాలుగా భావించబడే మానవులు, సాధువులు, సన్యాసులు, ప్రవక్తలు, ఫైతాన్ మరియు దైవదూతలూ లేక ధన సంపత్తులు, బలం, శక్తి, అదృష్టం, శకునం మొదలైనవి. వీటినే వారు దైవాలుగా చేసుకొని ఆరాధిస్తున్నారు.

29) ఈ ఆయత్ యొక్క మరొక తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా ఉంది: "వారు (ఆ దైవాలు), వీరికెలాంటి సహాయం చేయలేదు కాని వారు (ఆ దైవాలు పునరుత్థాన దినమున తమను ఆరాధించిన వారికి) విరుద్ధబతులుగా హాజరుచేయబడతారు" (ఇబ్నె కసీర్).

76. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) వారి మాటలు నిన్ను బాధింపనివ్వరాదు. వాస్తవానికి! మాకు, వారు దాచేవి మరియు వెలిబుచ్చేవి అన్ని బాగా తెలుసు.

77. ఏమీ? మానవుడు ఎరుగడా? నిశ్చయంగా మేము అతనిని వేర్య బిందువులో సృష్టించామని? అయినా! అతడు బహిరంగ ప్రత్యర్థిగా తయారయ్యాడు? ³⁰

78. మరియు అతడు మాకు ఫొలికలు కల్పిస్తూ తన సృష్టినే మరచిపోయాడు. అతడు ఇలా అంటాడు: "కృశించిపోయిన ఈ ఎముకలను తిరిగి ఎవడు బ్రతికించగలడు?"

79. ఇలా అను: "మొదట వాటిని పుట్టించిన ఆయనే, మళ్ళీ వాటిని బ్రతికిస్తాడు. మరియు ఆయనకు, ప్రతి దానిని సృష్టించే జ్ఞానముంది."

80. ఆయనే పచ్చని చెట్టు నుండి మీ కొరకు అగ్నిని పుట్టించేవాడు, తరువాత మీరు దాని నుండి మంటను వెలిగించుకుంటారు.

81. ఏమీ? ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించగలవాడు, వాటిలాంటి వాటిని మరల సృష్టించలేడా? ఎందుకు చెయలేడు! ఆయనే సర్వసృష్టికర్త, సర్వజ్ఞుడు. ³¹

82. నిశ్చయంగా, ఆయన విధానమేమిటంటే! ఆయన ఏదైనా చెయదలచుకున్నప్పుడు దానిలో: "అయిపో!" అని అంటాడు, అంతే! అది అయిపోతుంది.

83. ఎందుకంటే! సర్వలోపాలకు అతీతుడైన ఆయన (అల్లాహ్) చేతిలో ప్రతిదానికీ సంబంధించిన సర్వాధి కారాలు ఉన్నాయి మరియు మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలింపబడతారు.

فَلَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٣٠﴾

أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٣١﴾

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٣٢﴾

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٣٣﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنتُم مِّنْهُ تُوقَدُونَ ﴿٣٤﴾

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلِقُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٣٦﴾

فَسُبْحٰنَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٧﴾

30) ఇటువంటి ఆయల్కు చూడండి, 16:4.

31) చూడండి, 40:57, 46:33 మరియు 17:99.

37. సూరహ్ అ'స-సాఫాత్

ఈ సూరహ్ మద్య మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. అ'స-సాఫాత్ అంటే వరుసలలో లేక పంక్తులలో నిలబడినవారు. ఈ సూరహ్ ఈ సమాహంలో 4వది. ఇందులో నూహ్, ఇబ్రాహీమ్, మూసా, హారూన్, ఇల్యాస్, లూత్ మరియు యూనుస్ ('అల్లహిమ్ స.)లు చెడులో చేసిన ఘోరాటం మరియు వారికి లభించిన విజయాలు వివరించబడ్డాయి. 182 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. వరుసగా బారులుతీరి నిలుచున్న వారి (దైవ దూతల) సాక్షిగా!
2. మేఘాలను నడిపించే వారి (దైవదూతల) సాక్షిగా!¹
3. ఈ ఉపదేశాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను, అల్లాహ్ దగ్గరి నుండి మానవులకు) తెచ్చే వారి (దైవదూతల) సాక్షిగా!²
4. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్యదైవం కేవలం ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే!³
5. ఆకాశాలు మరియు భూమి మరియు వాటి మద్య నున్న వాటి ప్రభువు మరియు సూర్యోదయ (తూర్పు) స్థలాలకు ప్రభువు.⁴
6. నిశ్చయంగా, మేము భూలోకానికి దగ్గరి ఆకాశాన్ని నక్షత్ర సముదాయాలతో అలంకరించాము;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالصَّفَّاتِ صَفًّا ۝
فَالزُّجُرَّتِ زَجْرًا ۝
فَالْتَلَّيْتِ ذِكْرًا ۝
إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ۝
رُبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
وَرَبُّ الْمَشَارِقِ ۝
إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا
بِزِينَةِ الْكُوكَبِ ۝

1) ఈ ఆయత్ ఈ విధంగా కూడా వివరించబడింది. 'తరుమగొట్టేవారి సాక్షిగా!'
 2) ఈ ఆయత్: 'ఖుర్ఆన్ పఠించేవారి సాక్షిగా!' అని కూడా వివరించబడింది.
 3) వై మూడు ఆయాతులలో దైవదూతల ('అ.స.) వివిధకార్యాలు వివరించబడ్డాయి. ప్రతిదీ అల్లాహ్ (సు.త.) యొక్క సృష్టి మరియు ఆయనకు చెందినది. కావున ఆయన తాను కోరిన దాని ప్రమాణించేస్తాడు. కాని మానవులకు అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప ఇతరుల ప్రమాణం చేయటం నిషిద్ధం ('హరాం) ఎందుకంటే ప్రమాణం తీసుకునే దానిని సాక్షిగా తీసుకోవలసి ఉంటుంది. మానవునికి అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప మరో ఉత్తమ సాక్షిలేడు. ఎందుకంటే కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.)యే సర్వసాక్షి.
 4) చూడండి, 55:17. అక్కడ రెండు తూర్పులు మరియు రెండు పడమరలు అని ఉంది. అంటే చలికాలం మరియు వేసవికాలంలో సూర్యోదయం మరియు సూర్యాస్తమయం అయ్యే రెండు చివరలు. వాస్తవానికి సంవత్సరపు ప్రతిరోజున సూర్యుడు ఒక క్రొత్త చోటు నుండి ఉదయిస్తాడు మరియు ఒక క్రొత్త చోటులో అస్తమిస్తాడు (ఫత్హ్ అల్-ఖుద్దీర్).

7. మరియు ధిక్కారి అయిన ప్రతి ఖైతాన్ నుండి కాపాడటానికి;

8. ఇక వారు (ఖైతాన్లు), ఉన్నత స్థానాలలో ఉన్న నాయకుల (ధైవదూతల) మాటలు వినలేరు మరియు వారు ప్రతి ధిక్క నుండి తరుమబడుతూ ఉంటారు.

9. ఎందుకంటే) వారు (ఖైతాన్లు) బహిష్కరించబడ్డారు. మరియు వారికి నిరంతరమైన శిక్ష ఉంది.

10. కాని, ఎవడైనా (ఏ ఖైతానైనా), దేనినైనా ఎగుర వేసుకొని పోతున్నట్లైతే, మండే అగ్నిజ్వాల అతనిని వెంబడిస్తుంది.

11. అయితే వారిని అడగండి: "ఏమీ? వారు (మానవులు) దృఢమైన సృష్టా! లేక, మేము సృష్టించింది (ఈ సృష్టి దృఢమైనదా)?" నిశ్చయంగా, మేము వారిని జగట మట్టి ('తేనిల్లా జబ్)లో సృష్టించాము.

12. వాస్తవానికి, నీవైతే ఆశ్చర్యపడుతున్నావు కాని వారు ఎగతాళి చేస్తున్నారు.

13. మరియు వారికి ఉపదేశ మిచ్చినపుడు, వారు దానిని స్వీకరించరు.

14. మరియు వారొక సంకేతాన్ని చూసినప్పుడు, దానిని ఎగతాళిచేస్తారు.

15. మరియు వారిలా అంటారు: "ఇది స్పష్టమైన మంత్ర జాలం మాత్రమే!

16. "ఏమిటి? మేము మరణించి మట్టిగా, ఎముకలుగా (అస్తిపంజరంగా) మారిపోయిన తరువాత కూడా మరల సజీవులుగా లేవబడతామా?

وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ۝

لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَىٰ وَ يُقَدِّفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۝

دُحُورًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ۝

إِلَّا مَن خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ۝

فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَن خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّن طِينٍ ۝

لَا رِبِّ ۝

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ۝

وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ۝

وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ۝

وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝

عَادًا مِّمَّنَّا وَكُنَّا تَرَابًا وَعِظَامًا ۖ إِنَّا لَبَعُوثُونَ ۝

5) చూడండి, 15:17 నక్షత్రాల ఉనికికి మూడు కారణాలున్నాయి. (i) ఆకాశపు అలంకరణ. (ii) ఖైతానులు ఆకాశాలలోకి పోయి ధైవదూతల మాటలు వినటానికి ప్రయత్నిస్తే వాటిని తరుమటం. (iii) రాత్రి చీకటిలో మానవులకు మార్గదర్శకత్వము చేయటం. ఈ మూడు తప్ప ఇతర ఉపయోగాలు పేర్కొనబడలేదు.

6) చూడండి, 15:18.

17. "ఏమిటి? మరియు పూర్వికులైన మా తాత-ముత్తాతలు కూడానా?"

18. వారితో ఇలా అను: "అవును! అప్పుడు మీరు అధమమైనవారు అవుతారు." ⁷

19. నిశ్చయంగా, అది ఒక పెద్ద ధ్వని మాత్రమే (రెండవ బాకా), అప్పుడు వారు (లేచి) చూస్తూ ఉండిపోతారు.

20. మరియు వారు ఇలా అంటారు: "అయ్యో! మా దౌర్భాగ్యం! ఇదే ఆ తీర్పుదినం."

21. (అప్పుడు వారితో ఇలా అనబడుతుంది): "మీరు అబద్ధమని తిరస్కరిస్తూ ఉండే న్యాయవిచారణ దినం ఇదే!" ⁸ (1/4)

22. * (దైవదూతలతో ఇలా అనబడుతుంది): 'ఆ దుర్మార్గులను సమావేశపరచండి! మరియు వారి సహవాసులను మరియు వారు ఆరాదిస్తూ ఉన్న వారిని -

23. "అల్లాహ్ ను కాదని - తరువాత వారందరికీ ప్రజ్వలించే నరకాగ్ని మార్గాన్ని చూపండి;

24. "మరియు వారిని అక్కడ నిలబెట్టండి. వాస్తవానికి వారిని ప్రశ్నించవలసి ఉన్నది.

25. "మీకేమైంది? మీరు పరస్పరం ఎందుకు సహాయం చేసుకోవటంలేదు?"

26. అలాకాదు! ఆ రోజు వారు తమను తాము అల్లాహ్ కు అప్పగించుకుంటారు.

27. మరియు వారు ఒకరి వైపునకు మరొకరు మరలి ఇలా ప్రశ్నించుకుంటారు.

28. కొందరు అంటారు: "మీరు మా వద్దకు (మమ్మల్ని మోసగించటానికి) మా కుడివైపు నుండి వచ్చేవారు!" ⁹

29. ఇతరులు ఇలా జవాబిస్తారు: "అలాకాదు, మీ అంతట మీరే విశ్వసించేవారు కాదు.

وَالْأَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿١٧﴾
 قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ﴿١٨﴾
 فَاتَّبِعْنِي فِي زَجْرَةٍ وَاحِدَةٍ فَإِذَا هُمْ
 يَنْظُرُونَ ﴿١٩﴾
 وَقَالُوا يَوْمَئِذٍ هَذَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿٢٠﴾
 هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ
 تَكْذِبُونَ ﴿٢١﴾
 أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَ
 مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾
 مِنْ دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ
 الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾
 وَفَقُّوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُورُونَ ﴿٢٤﴾
 مَا لَكُمْ لَا تَنْصَرُونَ ﴿٢٥﴾
 بَلْ هُمْ أَيْوَمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾
 وَاقْبَلْ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ
 يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾
 قَالُوا إِنْ كُنْتُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ
 الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾
 قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾

7) చూడండి, 27:87 మరియు 40:60.
 8) చూడండి, 77:13.
 9) అంటే ధర్మం మరియు సత్యవేరట వచ్చేవారు. అంటేవారు ఆచరించే ధర్మమే సత్యమైనదని!

30. "మాకు మీపై ఎలాంటి అధికారం ఉండేది కాదు. అలాకాదు! మీరే తలబిరుసుతనం చూపేవారు." ¹⁰

31. "కావున, ఇప్పుడు మన ప్రభువు వాక్కు మనపై పూర్తి అయ్యింది. నిశ్చయంగా, మనమంతా (శిక్షను) రుచి చూడగలము.

32. "కావున మేము మిమ్మల్ని తప్పుదారిలో పడవేశాము, నిశ్చయంగా, మేము కూడా మార్గభ్రష్టులమై ఉంటేమి!" ¹¹

33. అప్పుడు నిశ్చయంగా, వారందరూ ఆ రోజు, శిక్షలో భాగస్వాములవుతారు.

34. నిశ్చయంగా, మేము అపరాధులలో ఇదేవిధంగా ప్రవర్తిస్తాము.

35. వాస్తవానికి, వారిలో: "అల్లాహ్ తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు." అని అన్నప్పుడు, వారు దురహంకారం చూపేవారు.

36. మరియు వారు ఇలా అనేవారు: "ఏమిటి? మేము ఒక పిచ్చికవి కొరకు మా ఆరాధ్య దైవాలను త్యజించాలా?" ¹²

37. వాస్తవానికి, అతను (ముహమ్మద్) సత్యాన్ని తీసుకొనివచ్చాడు. మరియు అతను (తనకు పూర్వం వచ్చిన) ప్రవక్తలను సత్యవంతులని ధృవపరచాడు.

38. నిశ్చయంగా, మీరు బాధాకరమైన శిక్షను రుచి చూడగలరు;

39. మరియు మీకు, మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలకు తగిన ఫలితం తప్ప, మరేమీ ఇవ్వబడదు -

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ
بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طٰغِيٰنٍ ﴿۳۰﴾

فَحَقَّقْ عَلَيْنَا قَوْلَ رَبِّنَا اِنَّآ
لَدَآءِیْقُوْنَ ﴿۳۱﴾

فَاَعُوْٓنٰكُمْ اِنَّا كُنَّا غٰوِيْنَ ﴿۳۲﴾

فَاَنهَمُ يَوْمَئِذٍ فِی الْعَذَابِ
مُشْتَرِكُوْنَ ﴿۳۳﴾

اِنَّا كَذَلِکَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِیْنَ ﴿۳۴﴾

اِنَّهُمْ کَانُوْۤا اِذَا قِیْلَ لَهُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا
اللّٰهُ یَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿۳۵﴾

وَ یَقُوْلُوْنَ اِنَّا لَتٰرِکُوْۤا الِیٰهِنَا
لِشَاعِرٍ مَّجْنُوْنٍ ﴿۳۶﴾

بَلْ جَآءَ بِالْحَقِّ وَ صَدَقَ
الْمُرْسَلِیْنَ ﴿۳۷﴾

اِنَّكُمْ لَدَآءِیْقُوْۤا الْعَذَابِ الْاَلِیْمِ ﴿۳۸﴾

وَ مَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُوْنَ ﴿۳۹﴾

10) ఇలాంటి ఆయత్లకు చూడండి, 14:21, 40:47-48, 34:31-32, 33:67-68, 7:38-39.
11) చివరకు వారి నాయకులు ఒప్పుకుంటారు, వారు స్వయంగా తప్పుదారిలో ఉండి, తమ అనుచరులను కూడా తప్పుదారి పట్టించారని! పైతాన్ మాటల కోసం చూడండి, 14:22.
12) వారు దైవప్రవక్త (స'అస)ను పిచ్చికవి మరియు దివ్యఖుర్ఆన్‌ను కవిత్యం అని హేళన చేసేవారు. చూడండి, 36:69.

- 40. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులకు తప్ప¹³
- 41. అలాంటి వారికొరకు వారికి తెలిసి ఉన్న జీవనోపాధి ఉంది; ¹⁴
- 42. అన్నిరకాల ఫలాలు. మరియు వారు ఆదరించబడతారు;
- 43. పరమ సుఖాలు గల స్వర్గవనాలలో;
- 44. ఆసనాల మీద ఒకరికొకరు ఎదురెదురుగా కూర్చోని ఉంటారు; ¹⁵
- 45. వారి మధ్య ప్రవహించే చెలమల నుండి, పానీయపు (మధు) పాత్రలు త్రొప్పబడు తుంటాయి;
- 46. అది తెల్లగా (మెరిసిపోతూ) త్రాగే వారికి ఎంతో రుచికరమైనదిగా ఉంటుంది;
- 47. దాని వల్ల వారికి ఎలాంటి బాధా కలుగదు మరియు వారు తమ తెలివినీ పోగొట్టుకోరు.
- 48. మరియు వారి దగ్గర, శిలవతులైన తమ చూపులను నిగ్రహించుకునే, అందమైన కళ్ళుగల స్త్రీలు ఉంటారు. ¹⁶
- 49. వారు దాచబడిన గ్రుడ్లవలే (కోమలంగా) ఉంటారు. ¹⁷
- 50. అప్పుడు వారు ఒకరివైపు కొకరు మరలి, పరస్పరం ఇలా ప్రశ్నించుకుంటారు.
- 51. వారిలో ఒకడంటాడు: "వాస్తవానికి (భూలో కంటో) నాకోక స్నేహితుడు (ఖరీనున్) ఉండేవాడు;
- 52. "అతడు నన్ను ఇలా అడిగేవాడు: 'ఏమీ? నీవు కూడా (పునరుత్థానం) నిజమేనని నమ్మే వారిలో ఒకడివా?'

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿٣٧﴾
 أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٣٨﴾
 فَوَاكِهُ وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿٣٩﴾
 فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٠﴾
 عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٤١﴾
 يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿٤٢﴾
 بَيْضَاءَ لَدَلَّةٍ لِّلشَّرِبِينَ ﴿٤٣﴾
 لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٤﴾
 وَعِنْدَهُمْ قَصْرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٥﴾
 كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٦﴾
 فَاقْبَلْ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَّتَسَاءَلُونَ ﴿٤٧﴾
 قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٤٨﴾
 يَقُولُ إِنَّمَا لَسِنِ الْمُبَدِّلِينَ ﴿٤٩﴾

13) వారికి అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) ఎన్నుకొన్న దాసులకు పదిరెట్లు పుణ్యఫలితం లభిస్తుంది చూడండి, 6:160.
 14) చూడండి, 2:25.
 15) చూడండి, 15:47.
 16) చూడండి, 38:52.
 17) చూడండి, 56:34 ఉష్ణపక్షి (నిప్పుకోడి) తన గ్రుడ్లను భద్రంగా దాచినందుకు అవి ఎంత సౌందర్యంగా ఉంటాయో స్వర్గపు 'పలారీలు అలాగే ఉంటారు.

53. ఏమీ? మనం చనిపోయి మట్టిగా ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడా నిశ్చయంగా మనకు ప్రతిఫలమనేది ఉంటుందా?"

54. అతడు ఇంకా ఇలా అంటాడు: "ఏమీ? మీరు అతనిని చూడదలచుకున్నారా?"

55. తరువాత అతడు తొంగిచూసి, అతనిని (తన పూర్వ స్నేహితుణ్ణి) భగభగ మండే నరకాగ్ని మధ్యలో చూస్తాడు.

56. అతనితో (ఆ స్నేహితునితో), అతడు అంటాడు: "అల్లాహ్ సాక్షిగా! నీవు నన్ను నాశనంచేసి ఉండివాడివే!"

57. "ఒక వేళ నా ప్రభువు అనుగ్రహమే లేకున్నట్లయితే! నేను కూడా (నరకానికి) హాజరు చేయబడిన వారిలో చేరిపోయేవాడిని."

58. (తరువాత ఆ స్వర్గవాసి తన సహచరులతో అంటాడు): "ఏమీ? ఇక మనం మరల చనిపోము కదా?"

59. "మన మొదటి (భూలోక) మరణం తప్ప! మనకు ఇక ఎలాంటి శిక్ష పడదు కదా?"

60. నిశ్చయంగా ఇదే ఆ గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).¹⁸

61. ఇలాంటి (స్థానం) పొందటానికి పాటుపడే వారు పాటుపడాలి.

62. ఏమీ? ఇలాంటి ఆతిథ్యం మేలైనదా? లేక జముడు ఫలపు¹⁹ ఆతిథ్యమా?

63. నిశ్చయంగా, మేము దానిని, దుర్మార్గుల కొరకు ఒక పరీక్షగా చేశాము.

64. నిశ్చయంగా, అది నరకపు అడుగు భాగం నుండి మొలిచే ఒక చెట్టు;

عَٰذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظَامًا ۗ إِنَّا

لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُّطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾

فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَآءِ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾

قَالَ تَأَلَّمَهُ ۗ إِنَّ كَذَّبْتَ لَتُزْدِ بِئِنَّ ﴿٥٦﴾

وَ لَوْ لَا نِعْمَةٌ رَّبِّي لَكُنْتُ مِنَ

الْمُحْضَرِّينَ ﴿٥٧﴾

أَفَمَا نَحْنُ بِمَبْتَلِينَ ﴿٥٨﴾

إِلَّا مَوْتَتَنَا ۗ الْأُولَىٰ وَ مَا نَحْنُ

بِمُعَذِّبِينَ ﴿٥٩﴾

إِنَّ هَٰذَا ٱلْهُوَ ٱلْفُؤْرُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾

لِيَبْتَلِ ٱلْهَٰذَا فَمَا لِيَبْتَلِ ٱلْعِبَادَ ﴿٦١﴾

أَذَلَّكَ ۗ خَيْرٌ نُّزُلًا ۗ أَمْ شَجَرَةٌ

ٱلرَّقُومِ ﴿٦٢﴾

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِّلظَّٰلِمِينَ ﴿٦٣﴾

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي ٱصْصَلِ

ٱلْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾

18) అంటే తీర్పు తరువాత స్వర్గవాసులు ఎల్లప్పుడు స్వర్గంలో మరియు నరకవాసులు శాశ్వతంగా నరకంలో ఉంటారు. అప్పుడు మరణాన్ని ఒక గొర్రె ఆకారంలో తెచ్చి స్వర్గనరకాల మధ్య జబ్బా చీకా చేయడం జరుగుతుంది, ('హాదీస్').

19) అజ్-జిల్బాము: జముడు చెట్టు ఫలం. ఇది అరబ్ తిహామహ్ ప్రాంతాలలో ఉన్నదైనని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇది ఎంతో చేదైన దుర్వాసన గల ఫలం. ఇంకా చూడండి, 17:60, 44:43 మరియు 56:52.

65. దాని మొగ్గలు వైతానుల తలలవలె ఉంటాయి.

66. నిశ్చయంగా, వారు దానినుంచే తింటారు మరియు దానితోనే తమ కడుపులు నింపుకుంటారు.

67. తరువాత నిశ్చయంగా దాని మీద వారికి త్రాగటానికి సలసల కాగే పానీయం మాత్రమే ఉంటుంది. ²⁰

68. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, వారి మరలింపు కేవలంభగభగమండేనరకాగ్నివైపునకే అవుతుంది.

69. నిశ్చయంగా, అప్పుడు వారు తమ తండ్రి-తాతలు మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉండేవారని కనుగొంటారు!

70. మరియు తాముకూడా వారి అడుగు జాడలను అనుసరించటానికి త్వరపడుతూ ఉండే వారమని!

71. మరియు వాస్తవానికి వారి పూర్వీకులు కూడా చాలామంది మార్గభ్రష్టులుగానే ఉండేవారు.

72. మరియు వాస్తవానికి మేము వారివద్దకు హెచ్చరిక చేయటానికి (సందేశహారులను) పంపి ఉన్నాము.

73. ఇక చూడు! హెచ్చరిక చేయబడిన వారి పర్యవసానం ఎలా ఉండందో!

74. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులు తప్ప!

75. మరియు వాస్తవంగా నూహ్ ²¹ మమ్మల్ని వేడుకున్నాడు. ఎందుకంటే, మేము (ప్రార్థనలకు) ప్రత్యుత్తరమిచ్చేవారిలో సర్వోత్తములము.

76. మరియు మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబం వారిని మహో విపత్తు (జల ప్రళయం) నుండి కాపాడాము. ²²

طَلْعَهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾
 فَأَنَّهُمْ لَا كُفُونَ مِنْهَا فَمَا كُفُونَ مِنْهَا
 الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾
 ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشُوبًا مِّنْ
 حَبِيمٍ ﴿٦٧﴾
 ثُمَّ إِنَّ مَرَجِعَهُمْ إِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾
 إِنَّهُمْ الْفَوَاقِبُ هُمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾
 فَهُمْ عَلَىٰ آثَرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾
 وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾
 وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنذِرِينَ ﴿٧٢﴾
 فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
 الْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾
 إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾
 وَ لَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَنعَمْ
 الْبَجِيْبُونَ ﴿٧٥﴾
 وَ نَجَّيْنَاهُ وَ أَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ
 الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

20) చూడండి, 47:15.
 21) నూహ్ (అ.స.) గాథ కోసం చూడండి, 11:25-48.
 22) అబ్దుల్-అహ్మద్: అంటే అతని కుటుంబంవారే కాక అతనితోబాటు విశ్వసించిన అతని అనుచరులు కూడాను.

77. మరియు అతని సంతతి వారినీ మాత్రమే మిగిలి ఉండిట్లు చెశాము. ²³

78. మరియు తరువాత వచ్చే వారిలో అతని కీర్తినీ (పేరు ప్రతిఫలను) నిలిపాము.

79. సర్వలోకాలలో నూహ్ కు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!

80. నిశ్చయంగా, మేము సజ్జనులకు ఈ విధంగా ప్రతి ఫలం ఇస్తూ ఉంటాము.

81. నిశ్చయంగా, అతను మా విశ్వాసులైన దాసులలోని వాడు.

82. తరువాత మేము ఇతరులను ముంచి వేశాము. (3/8)

83. * మరియు నిశ్చయంగా, అతనిని అనుసరించిన వారిలో ఇబ్రాహీమ్ ఒకడు.

84. అతను తన ప్రభువు సాన్నిధ్యానికి నిర్మల హృదయంతో వచ్చి;

85. అతను తన తండ్రి మరియు తన జాతి వారితో ఇలా అన్నాడు: "మీరు దేనిని ఆరాధిస్తున్నారు?"

86. "ఏమీ? మీరు అల్లాహ్ ను వదలి మిథ్య (బూటక) దైవాలను (ఆరాధించ) గోరుతున్నారా?"

87. "అయితే సర్వలోకాల ప్రభువును గురించి మీ అభిప్రాయమేమిటి?"

88. ఆ తరువాత, అతను నక్షత్రాల వైపుకు తన దృష్టి సారించాడు; ²⁴

89. అప్పుడు అతను ఇలా అన్నాడు: "నిశ్చయంగా, నా ఆరోగ్యం బాగులేదు." ²⁵

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٢٣﴾
 وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٢٤﴾
 سَلِّمْ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٢٥﴾
 إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٦﴾
 إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾
 ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ﴿٢٨﴾
 وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ ﴿٢٩﴾
 إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٣٠﴾
 إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَ قَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٣١﴾
 أَبْفِكَ الْإِلَهَةَ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٣٢﴾
 فَمَا ظَنَنْتُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾
 فَانظُرْ نَظْرًا فِي النُّجُومِ ﴿٣٤﴾
 فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٣٥﴾

23) నూహ్ (అ.స.) భార్య మరియు అతని ఒక కుమారుడు విశ్వసించలేదు. కాబట్టి వారు మునిగి పోయారు. అతని కుమారులలో 'హామ్, సామ్, యాఫస్'లు నావలో ఉన్నారు. (i) సామ్ నుండి 'అరబ్బులు, పర్షియన్లు, యూరోపియన్లు మరియు యూదులు, (ii) 'హామ్ సంతతి నుండి సూడాన్, ఇండియా, 'హబషా, ఖిబ్తీలు, బర్బర్లు మరియు (iii) యాఫస్' సంతతి నుండి తుర్కీలు ఖజర్, యాజుజ్ మా'జుజ్ మొదలైన వారు పుట్టారని చెబుతారు. (ఫత్త్ అల్-ఖదీర్).

24) చూడండి, 6:76-78.

25) చూడండి, 21:63.

90. కావున వారు అతనిని వదలి వెళ్లి వెళ్ళిపోయారు.

91. తరువాత అతను మెల్లగా వారి దేవతల (విగ్రహాల) దగ్గరికి వెళ్ళి ఇలా అన్నాడు: "మీరు తినటంలేదేమిటి?"

92. "మీకేమైంది? మీరెందుకు మాట్లాడారు?"

93. తరువాత అతను వాటివద్దకు వెళ్ళి తన కుడి చేతితో వాటిని పగులగొట్టాడు. ²⁶

94. అప్పుడు, వారు (ప్రజలు) అతని దగ్గరకు త్వర త్వరగా వచ్చారు.

95. అతను (ఇబ్రాహీమ్) వారితో అన్నాడు: "ఏమీ? మీరు చెక్కినవాటిని, మీరు ఆరాధిస్తారా?"

96. "వాస్తవానికి మిమ్మల్ని మరియు మీరు (చెక్కి) చేసిన వాటిని సృష్టించింది అల్లాహ్ కదా!" ²⁷

97. వారు (పరస్పరం ఇలా చెప్పుకున్నారు): "ఇతని కొరకు ఒక (అగ్ని) గుండం నిర్మించి, తరువాత అతనిని ఆ భగభగ మండే అగ్నిలో పడవేయండి!"

98. కావున, వారు అతనికి విరుద్ధంగా పన్నాగాలు పన్నారు, కాని మేము వారిని కించపరచాము.

99. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: "నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువు (తీసుకొనివెళ్ళే) వైపునకు వెళ్ళిపోతాను. ఆయనే నాకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు." ²⁸

100. (అతను ఇలా ప్రార్థించాడు): "ఓ నా ప్రభూ! నాకు సద్వర్తనుడైన (కుమారుణ్ణి) ప్రసాదించు!"

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿۹۰﴾

فَرَاغَ إِلَىٰ إِلَهِهِمْ فَقَالَ الْآتَاكُلُونَ ﴿۹۱﴾

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿۹۲﴾

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿۹۳﴾

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَرْفُُونَ ﴿۹۴﴾

قَالَ اتَّعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿۹۵﴾

وَاللَّهُ خَالِقِكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿۹۶﴾

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي

الْجَحِيمِ ﴿۹۷﴾

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ

الْأَسْفَلِينَ ﴿۹۸﴾

وَ قَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي

سَيِّئُهُمْ ﴿۹۹﴾

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۱۰۰﴾

26) వివరాలకు చూడండి, 21:58.

27) సర్వసృష్టికి మూలాధారి అల్లాహ్ (సు.త.) మాత్రమే! కావున ఆయనను ఆరాధించకుండా మీరు మీ చేతులతో తయారు చేసిన వాటిని ఎందుకు ఆరాధిస్తున్నారు.

28) ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) మొదట బాబుల్ అనే నగరంలో ఉండేవారు. అది ఇరాఖ్ లో ఉంది. ఆ తరువాత అతను షామ్ వైపునకు వెళ్ళిపోయారు.

101. కావున మేము అతనికి సహనశీలుడైన కుమారుని శుభవార్త నిచ్చాము. ²⁹

102. ఆ బాలుడు అతనికి తోడుగా శ్రమ చేయగల వయస్సుకు చేరుకున్నపుడు, అతను (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: "ఓ నా కుమారా! వాస్తవానికి నేను, నిన్ను బలి (జిబ్బోహ్) చేస్తున్నట్లుగా కలలో చూశాను, ఇక నీ సలహా ఏమిటో చెప్పు!" అతను (ఇస్మా'యీల్) అన్నాడు: "ఓ నాన్నా! నీకు ఇవ్వబడిన ఆజ్ఞను నెరవేర్చు. అల్లాహ్ కోరితే నీవు నన్ను సహనశీలునిగా పొందగలవు!"

103. ఆతరువాత వారిద్దరూ ఆయన (అల్లాహ్) ఆజ్ఞను నెరవేర్చటానికి సిద్ధపడ్డారు. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) అతనిని (ఇస్మా'యీల్) నుదుటిపై బోర్లా పరుండబెట్టాడు.

104. మరియు మేము అతనిని పిలుస్తూ ఇలా అన్నాము: "ఓ ఇబ్రాహీమ్!

105. "వాస్తవంగా, నీవు కలను నిజం చేసి చూపించావు!" నిశ్చయంగా మేము సజ్జనులకు ఇలాంటి ప్రతిఫలమిస్తాము.

106. నిశ్చయంగా ఇదొకస్పష్టమైన(కఠిన) పరీక్ష.

107. మరియు మేము అతనికి (ఇస్మా'యీల్)కు) బదులుగా ఒక గొప్ప బలిని పరిహారంగా ఇచ్చాము. ³⁰

108. మరియు తరువాత వచ్చే తరాలలో అతని కీర్తిని నిలిపాము.

109. "ఇబ్రాహీమ్ కు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!"

110. ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫల మిస్తాము.

فَبَشِّرْهُ بِعَلْمٍ حَلِيمٍ ﴿٢٩﴾

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يُبَيِّئُ ابْنِيَّ
أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَا
ذَا تَرَى ۖ قَالَ يَا بَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ
سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ
الصَّابِرِينَ ﴿٣٠﴾

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿٣١﴾

وَنَادَيْنَاهُ أَنِ يَا بَرِّهِيمُ ﴿٣٢﴾
قَدْ صَدَّقْتَ الرُّعْيَا ۗ إِنَّا كَذَلِكِ

نَجْرِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٣﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْبَيْنُ ﴿٣٤﴾

وَقَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٣٦﴾

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿٣٧﴾

كَذَلِكَ نَجْرِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٨﴾

29) అతను ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) మొదటి కుమారుడు ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.).

30) ఈ బలి ఒక గొర్రె. అది ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.)కు బదులుగా పంపబడింది. అది బలి చేయబడింది. దీని జ్ఞాపకార్థమే ముస్లింలు ప్రతి సంవత్సరం జుల'హజ్జ్ లో బలి (ఋర్బాని) ఇస్తారు. వివరాల కోసం చూడండి. 22:27-37 మరియు 2:196-203.

111. నిశ్చయంగా అతను (ఇబ్రాహీమ్) విశ్వసించిన మా దాసులలోని వాడు!

112. మరియు మేము అతనికి ఇస్'హాఖ్ యొక్క శుభవార్త నిచ్చాము అతను ఒక సద్వర్తనుడైన ప్రవక్త. ³¹

113. మరియు మేము అతనిని (ఇబ్రాహీమ్) మరియు ఇస్'హాఖ్'ను అనుగ్రహించాము. మరియు వారి సంతతిలో కొందరు సజ్జనులుండే వారు మరి కొందరు తమకు తాము స్పష్టంగా అన్యాయం చేసుకున్నవారు కూడా ఉన్నారు. ³²

114. మరియు వాస్తవానికి, మేము మూసా మరియు హారూన్'లను అనుగ్రహించాము.

115. మరియు మేము వారిద్దరిని మరియు వారి జాతి వారిని మహావిపత్తు నుండి విముక్తి కలిగించాము.

116. మరియు మేము వారికి సహాయంచేశాము కాబట్టి వారు విజయం పొందిన వారయ్యారు.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾

وَ بَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾

وَ بَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾

وَ لَقَدْ مَنَّآ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَ هَارُونَ ﴿١١٤﴾

وَ نَجَّيْنَاهُمَا وَ قَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾

وَ نَصَرْنَاهُمْ فَاكْتَوَاهُمْ الْغُلَبِيْنَ ﴿١١٦﴾

31) ఒక కుమారుణ్ణి జ'బ్'హా చేసిన గాథ తరువాత మరొక కుమారుని, ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) యొక్క శుభవార్త ఇవ్వబడుతోంది. దీనిలో స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే జ'బ్'హా చేయబడిన కుమారుడు ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) మాత్రమే. అప్పుడతను ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క ఏకైక పుత్రుడు. (చూడండి, ఇబ్నె కసీర్ మరియు ఫత్త్ అల్-ఖదిర్).

32) అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞతో, ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) పుట్టకముందే, ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) తన రెండవ భార్య హాజర్ మరియు ఆమె కుమారుడు ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) లను మక్కా లో వదిలారు. ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) అక్కడ జర్హలమ్ అనే 'అరబ్బ్' తెగ స్త్రీలో వివాహం చేసుకొని అక్కడే నివసిస్తూ 'అరబ్బులలో కలిసిపోయి 'అరబ్బ్' అయిపోయారు. అతని వంశంలో నుండి కేవలం ము'హమ్మద్ ('స'అస) మాత్రమే ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డారు. ఇక ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) కుమారుడు య'అఖూబ్ ('అస). అతని మరొక పేరు ఇస్'హాఖ్. అదే పేరులో అతని కుటుంబం వారు బనీ-ఇస్'హాఖ్ అనబడ్డారు. అతనికి 12 మంది కుమారులు ప్రతికుమారుని సంతతి నుండి ఒక బనీ-ఇస్'హాఖ్ తెగ ఏర్పడింది. యూసుఫ్ ('అ.స.) ఆ పన్నెండు కుమారులలో ఒకరు. బనీ-ఇస్'హాఖ్ సంతతిలో నుండి చాలామంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. మూసా మరియు 'ఈసా ('అ.స.) లు కూడా వారి సంతతిలోని వారే! ఈ రెండు ప్రవక్తల సంతతిలో మంచి వారు పుట్టారు. ముప్తీకులు కూడా పుట్టారు. కావున కేవలం తండ్రి-తాతలు పుణ్యపురుషులు అయినంత మాత్రాన సంతానంలో అందరూ పుణ్యవంతులవటం తప్పనిసరి కాదు!

117. మరియు వారిద్దరికీ (మంచి చెడులను) స్పష్ట పరిచే గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము. ³³
118. మరియు వారిద్దరికీ రుజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేశాము.
119. మరియు తరువాత తరాలవారిలో వారిద్దరిని గురించి మంచి కీర్తిని నిలిపాము.
120. "మూసా మరియు హారూన్లకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!"
121. నిశ్చయంగా, ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలమిస్తాము.
122. నిశ్చయంగా వారిద్దరూ, విశ్వాసులైన మా దాసులలోని వారు.
123. మరియు నిశ్చయంగా, ఇల్యాస్ కూడా మా సందేశహారులలో ఒకడు. ³⁴
124. అతను తన జాతి వారితో ఇలా అన్నప్పుడు: "ఏమీ? మీకు దైవబీతి లేదా?"
125. "ఏమీ? మీరు బ'అల్ ³⁵ (అనే విగ్రహాన్ని) ఆరాధిస్తూ సర్వోత్తముడైన సృష్టికర్తను వదలిపెడుతున్నారా?"
126. "అల్లాహ్‌యే మీ ప్రభువు! మరియు మీ పూర్వీకులైన మీ తాత-ముత్తాతల ప్రభువు కదా?"
127. కాని వారు అతనిని (ఇల్యాస్‌ను) అసత్య-వాడుడని తిరస్కరించారు, కాబట్టి వారు తప్ప కుండా (శిక్ష కొరకు) హాజరుచేయబడతారు.
128. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులు తప్ప!
129. తరువాత వచ్చే తరాలలో అతని కీర్తిని (పేరు ప్రతిఫలను) నిలిపాము.

وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١٧﴾
 وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٨﴾
 وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿١٩﴾
 سَلِّمْ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٢٠﴾
 إِنَّا كَذَّلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢١﴾
 إِنَّهُمْ مِّنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢﴾
 وَإِنَّ الْيَأْسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٣﴾
 إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٤﴾
 أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ
 الْخَالِقِينَ ﴿٢٥﴾
 اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾
 فَكَذَّبُوا بِفِئَتِهِمْ لِيُحْضَرُونَ ﴿٢٧﴾
 إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٨﴾
 وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمُ فِي الْآخِرِينَ ﴿٢٩﴾

33) చూడండి, 5:44.
 34) ఇల్యాస్ (Elijah 'అ.స.) హారూన్ ('అ.స.) సంతతికి చెందిన వారు. అతని నివాసం బాల్ బక్ నగరం. ఇల్యాస్ (ఎలియా) హిబ్రూ (యూదుల) ప్రవక్త. ఇతను ఫలస్టీన్ ఉత్తర భాగంలో అహబ్ మరియు అహజయూ రాజకాలంలో ఉన్నారు, (దాదాపు క్రీ. శకానికి 9 సంవత్సరాలకు ముందు) ఇతని తరువాత అల్-యస'అ (Elishah, 'అ.స.) ప్రవక్తగా వచ్చారు.
 35) ఇల్యాస్ (Elijah 'అ.స.) కాలపు ముఖకులు బ'అల్ అనే విగ్రహాన్ని పూజించేవారు.

130. "ఇల్-యాసీన్ కు ³⁶ శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!"

131. నిశ్చయంగా, సజ్జనులకు మేము ఈ విధంగా ప్రతిఫలమిస్తాము.

132. నిశ్చయంగా, అతను విశ్వాసులైన మా దాసులలోని వాడు. ³⁷

133. మరియు నిశ్చయంగా, లూత్ కూడా మేము పంపిన సందేశహరులలో ఒకడు. ³⁸

134. ఎప్పుడైతే మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబంవారిని అందరిని రక్షించామో -

135. ముసలామె (అతని భార్య) తప్ప - ఆమె వెనుక ఉండిపోయేవారిలో చేరిపోయింది. ³⁹

136. ఆ తరువాత మిగతా వారి నందరిని నిర్మూలించాము.

137. మరియు వాస్తవానికి, మీరిప్పుడు వారి (శిథిల) ప్రాంతాల మీదుగా ఉదయపు వేళలలో ప్రయాణిస్తూ ఉంటారు; ⁴⁰

138. మరియు రాత్రులలో కూడా! అయినా మీరు అర్థం చేసుకోలేరా?

139. మరియు నిశ్చయంగా, యూనుస్ ⁴¹ కూడా మేము పంపిన సందేశహరులలోని వాడు.

سَلِّمْ عَلَىٰ آلِ يَاسِينَ ﴿٣٠﴾

إِنَّا كَذَّلْنَا لَكَ نَجْرِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٣١﴾

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٢﴾

وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٣﴾

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٣٤﴾

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿٣٥﴾

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ ﴿٣٦﴾

وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ﴿٣٧﴾

وَبِاللَّيْلِ أَفَلا تَعْقِلُونَ ﴿٣٨﴾

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٩﴾

36) ఇల్-యాసీన్ (Elias), ఇల్యాస్ (Elijah) 'అ.స. పేరు యొక్క మరొక విధమైన ఉచ్చరణ. ఏవిధంగానైతే 'తూర్ సీనా, యొక్క మరొక పేరు 'తూర్ సీనీన్ ఉంది!

37) ఖుర్ఆన్ లో ఇతర ప్రవక్తల ప్రస్తావన వచ్చినపుడు, వారిని: 'విశ్వాసులు' అని పేర్కొనబడింది. దీని ద్వారా తెలిసింది ఏమిటంటే, ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఏకమైవ సిద్ధాంతం ఇష్టం. వారు అందరూ విశ్వాసం అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) కు విధేయులై ఉండాలని, అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప ఇతరులను ఆరాధించరాదని బోధించారు.

38) లూత్ ('అ.స.) గాథ కొరకు, చూడండి, 7:80-84 మరియు 11:69-83.

39) ఆమె లూత్ ('అ.స.) భార్య అవిశ్వాసులలో చేరిపోయి వెనుక ఉండిపోయింది. చూడండి, 7:83 మరియు 11:81.

40) చూడండి, 15:76. మక్కా-సిరియాల మార్గంలో ఈ నగరాలు సోడోమ్ మరియు గోమరాహ్ లు ఇప్పటి మృత సముద్ర ప్రాంతంలో ఉండేవి.

41) యూనుస్ ('అ.స.) బైబిల్ లో యోనా (Jonah) గా పేర్కొనబడ్డారు.

140. అతను నిండు పడవ వైపుకు పరిగెత్తినప్పుడు,⁴²
141. అక్కడ చీటిలలో పాల్గొన్నాడు, కాని ఓడిపోయాడు.
142. ఆ పిదప అతనిని ఒక పెద్ద చేప మ్రింగింది; ఎందుకంటే అతను నిందార్లుడు.⁴³
143. అప్పుడతను, (అల్లాహ్) పవిత్రతను కొనియాడే వారిలోనివాడు కాకపోయినట్లైతే!⁴⁴
144. దాని (చేప) కడుపులో పునరుత్థానదినం వరకు ఉండిపోయే వాడు. (1/2)
145. * ఆ పిదప మేము అతనిని అనారోగ్య స్థితిలో, ఒక దిగంబర మైదానంలో పడవేశాము.
146. మరియు అతనిపై ఒక ఆనప జాతి తీగను మొలిపించాము.⁴⁵
147. మరియు అతనిని ఒక లక్ష లేదా అంత కంటే ఎక్కువ మంది (ప్రజల) వద్దకు పంపాము.
148. వారు విశ్వసించారు, కావున మేము ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు వారిని సుఖసంతోషాలు అనుభవించనిచ్చాము.⁴⁶

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلِّ الْمَشْحُونِ ﴿٤٢﴾
 فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿٤٣﴾
 فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٤﴾
 فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿٤٥﴾
 لَلِيبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٤٦﴾
 فَتَبَدَّدْنَاهُ بِآعْرَآءٍ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿٤٧﴾
 وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَّقْطِينٍ ﴿٤٨﴾
 وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿٤٩﴾
 فَأَمَّنُوا فَتَقَنَّا لِهِمْ إِلَى حِينٍ ﴿٥٠﴾

42) అబఖ్: అంటే, to escape, ఒక బానిస తనస్వామిని విడిచి పారిపోవటం. యూనుస్ ('అ.స.) తన స్వామి, అల్లాహ్ (సు.త.) అనుమతి లేనిదే తన ప్రజలను విడిచి పారిపోయారు.

43) యూనుస్ ('అ.స.) ఇరాఖ్ ప్రాంతంలో నైనవా (ఇప్పటి మోసల్) నగరానికి ప్రవక్తగా పంపబడ్డారు. అక్కడ రాజు ఒకలక్ష బని-ఇస్రాయిల్ సంతతివారిని బందిలుగా చేసుకున్నాడు. వారి మార్గదర్శకత్వానికి అల్లాహ్(సు.త.), యూనుస్('అ.స.)ను పంపాడు. కాని వారు అతనిని విశ్వసించలేదు. అతను వారిని అల్లాహ్ (సు.త.) శిక్ష రానున్నదని భయపెట్టారు. ఆ శిక్ష రాక ముందే అల్లాహ్ (సు.త.) అనుమతి లేకుండానే అతను అక్కడినుండి పారిపోయి నావ ఎక్కారు. నావ బరువుతో మునిగిపోతుండగా, అక్కడ చీటిలువేశారు. దానిలో అతని పేరు రాగా అతను సముద్రంలోకి దూకారు. అతనిని ఒక పెద్దచేప మ్రింగింది. చేప కడుపులో అతను అల్లాహ్ (సు.త.) ను వేడుకున్నాడు. అప్పుడతను బయట వేయబడ్డారు. ఇంకా చూ, 68:48.

44) అతని ప్రార్థన కోసం చూడండి, 21:87.

45) యఖ్ తీసున్: Gourmd plant, ఆనపజాతి తీగ. అల్లాహ్ (సు.త.) యూనుస్ ('అ.స.)ను ఏ చెట్టు-చేమ లేని మైదానంలో పడవేసిన తరువాత అతని సహాయానికి ఒక ఆనప తీగను పుట్టించాడు. అదే విధంగా అల్లాహ్ (సు.త.) కోరితే ఒక అవిశ్వాసిని విశ్వాసిగా మార్చవచ్చు! ఎప్పుడైతే అతడు హృదయపూర్వకంగా వేడుకుంటాడో.

46) వారు విశ్వసించిన వివరాల కోసం చూడండి, 10:98.

149. అయితే వారిని ఇలా అడుగు: "ఎమీ? నీ ప్రభువుకైతే కుమార్తెలు మరియు వారి కొరకు కుమారులా?"⁴⁷

150. "లేక మేము దేవదూతలను స్త్రీలుగా పుట్టించామా? మరియు వారు దానికేసాక్షులా?"⁴⁸

151. అలా కాదు! నిశ్చయంగా, వారు (ఖుర్రైషులు) తమ బూటకపు నమ్మకాల ఆధారంగా అంటున్నారు:

152. "అల్లాహ్ కు సంతానముంది!" అని. మరియు వారు నిశ్చయంగా, అబద్ధాలాడు తున్నారు!

153. ఆయన (అల్లాహ్) కుమార్తెలను - కుమారులకు బదులుగా - ఎన్నుకున్నాడా?⁴⁹

154. మీ కేమయింది? మీరెలాంటి నిర్ణయాలు చేస్తున్నారు?

155. ఎమీ? మీరు గ్రహించలేరా?

156. లేక! మీవద్ద ఏదైనా స్పష్టమైన ప్రమాణం ఉందా?

157. మీరు సత్యవంతులే అయితే మీ గ్రంథాన్ని తీసుకు రండి!

158. మరియు వారు, ఆయన (అల్లాహ్) మరియు జన్నాతుల మధ్య బంధుత్వం కల్పించారు.⁵⁰ కాని వాస్తవానికి జన్నాతులకు తెలుసు, తాము ఆయన (అల్లాహ్) ముందు (లెక్క కొరకు) హాజరు చేయబడతామని!

159. వారు కల్పించే విషయాలకు అల్లాహ్ అతీతుడు (పరమ పవిత్రుడు)!⁵¹

فَاسْتَفْتِهِمُ الرِّبِّيَّكَ الْبَنَاتُ وَ لَهُمُ

الْبَنُونَ ﴿٤٧﴾

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَ هُمْ

شُهُدُونَ ﴿٤٨﴾

أَلَا أَنَّهُمْ مِمَّنْ افْتَقُوا لَوْلَا ﴿٤٩﴾

وَ لَدَ اللَّهِ وَ أَنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٥٠﴾

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿٥١﴾

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٥٢﴾

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٥٣﴾

أَمْ لَكُمْ سُلْطَنٌ مُّبِينٌ ﴿٥٤﴾

فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٥٥﴾

وَ جَعَلُوا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ الْجَنَّةِ نَسْبًا ﴿٥٦﴾

لَقَدْ عَلِمْتِ الْجَنَّةَ إِنََّّهُمْ

لَمُحْضَرُونَ ﴿٥٧﴾

سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٥٨﴾

47) చూడండి 16:57-59.

48) వారు దైవదూతలలో స్త్రీలలో ఉండే లక్షణాలు ఏవైనా చూశారా? లేక మేము దేవదూతలను పుట్టించినప్పుడు వారు అక్కడ ఉన్నారా? వారిని స్త్రీలుగా పరిగణించటానికి?

49) చూడండి, 6:100, 17:40, 53:19-22.

50) ముస్లికుల కల్పన ఏమిటంటే అల్లాహ్ (సు.త.) జన్నాతులలో వివాహ సంబంధం ఏర్పరచుకున్నాడు, దానిలో ఆడపిల్లలు పుట్టారు, వారే దైవదూతలు అని, ఇది అసత్యం. జన్నున్: అంటే మానవ ఇంద్రియాలకు అగోచర ప్రాణి.

51) చూడండి, 2:32, 6:100.

160. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులు తప్ప!
161. ఇక నిశ్చయంగా, మీరు మరియు మీ ఆరాధ్య దైవాలు (కలిసి);
162. ఎవ్వడినీ కూడా, దుష్టకార్యాలు చేయటానికి పురికొలుప లేరు;
163. భగభగ మండే నరకాగ్నిలో కాలిపోనున్న వాడిని తప్ప!
164. (దైవదూతలు ఇలా అంటారు): "మరియు మాలో ఒక్కడూ కూడా తన స్థానం నియమింపబడకుండా లేడు.
165. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా (ఆయనను ప్రార్థించటానికి) వరుసలు దీరి నిలుచుంటాము.
166. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడేవారమే! ⁵²
167. మరియు (సత్య-తీరస్కారులు) ఇలా అంటూ ఉండేవారు:
168. "ఒకవేళ మా పూర్వీకుల నుండి మాకు ఇలాంటి బోధన లభించి ఉంటే!
169. "మేము కూడా, అల్లాహ్ యొక్క ఎన్నుకున్న, భక్తులమై ఉండేవారము!"
170. కాని, వారిప్పుడు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) తీరస్కరిస్తున్నారు. ఇక త్వరలోనే వారు తెలుసు కుంటారు!
171. మరియు వాస్తవానికి మా దాసులైన, మేము పంపిన సందేశహారుల విషయంలో మా నిర్ణయం జరిగింది;
172. నిశ్చయంగా వారు సహాయం (విజయం) పొందుతారని!

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾
 فَآتَكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾
 مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفِتْنَيْنِ ﴿١٦٢﴾
 إِلَّا مَنْ هُوَ صَالٍ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾
 وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾
 وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ ﴿١٦٥﴾
 وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾
 وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾
 لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنَ الْوَالِدِينَ ﴿١٦٨﴾
 لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾
 فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾
 وَ لَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا ﴿١٧١﴾
 إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾

52) అంటే దైవదూతలు కూడా అల్లాహ్ (సు.త.) సృష్టించిన ఆయన దాసులు. ఎల్లప్పుడు వారుకూడా అల్లాహ్ (సు.త.) ను స్తుతిస్తూఉంటారు. ఆయన ఆజ్ఞాపాలన చేస్తూఉంటారు. ముష్టికులు భావించినట్లు వారు అల్లాహ్ (సు.త.) కూతుళ్ళు కారు.

173. మరియు నిశ్చయంగా, మా సైనికులే తప్పక విజయం పొందుతారని! ⁵³

174. కావున నీవు వారిని (సత్య-తిరస్కారులను) కొంతకాలం వదలిపెట్టు.

175. మరియు వారిని చూస్తూ ఉండు. ఇక త్వరలోనే వారు కూడా (తమ పర్యవసానాన్ని) చూడగలరు!

176. ఏమీ? వారు మా శిక్ష కొరకు తొందర పెడుతున్నారా?

177. కాని, అది వారి ఇంటి ప్రాంగణంలో దిగినప్పుడు, హెచ్చరించబడిన వారికి అది దుర్భరమైన ఉదయం కాగలదు!

178. కావున నీవు ప్రస్తుతానికి వారిని వదలిపెట్టు;

179. మరియు చూస్తూ ఉండు. ఇక త్వరలోనే వారు కూడా (తమ పర్యవసానాన్ని) చూడగలరు!

180. నీ ప్రభువు సర్వలోపాలకు అతీతుడు; సర్వ శక్తిమంతుడైన ప్రభువు, వారి కల్పనలకు అతీతుడు.

181. మరియు సందేశహరులందరికి శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!

182. మరియు సర్వ స్తోత్రాలకు అర్థుడైన అల్లాహ్ యే సమస్త లోకాలకు ప్రభువు!

وَإِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿۵۳﴾

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿۵۴﴾

وَأَبْصِرْ لَهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿۵۵﴾

أَفِعْدَا إِنَّا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿۵۶﴾

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ

الْمُنْذِرِينَ ﴿۵۷﴾

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿۵۸﴾

وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿۵۹﴾

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا

يَصِفُونَ ﴿۶۰﴾

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿۶۱﴾

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۶۲﴾

53) చూడండి, 37:179, 58:21.

38. సూరహ్ 'సాద్

'సాద్: ఈ సూరహ్ ప్రవక్తత్వం లభించిన 4-5 సంవత్సరాల తరువాత మక్కాహ్ లో అవతరింపజేయబడింది. దైవమార్గదర్శకత్వం గురించి ఇందులో వివరించబడింది. ఈ అనుక్రమంలో ఇది 5 వది. 88 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ లోని అక్షరంలో పెట్టబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'సాద్. మరియు హితబోధలో నిండివున్న
ఈ ఖుర్ఆన్ సాక్షిగా!

2. వాస్తవానికి, సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారు
అహంకారంలో మరియు విరోధంలో పడివున్నారు.

3. వారికి పూర్వం గతించిన ఎన్నో తరాలను
మేము నాశనం చేశాము. అప్పుడు వారు మొర
పెట్టుకోసాగారు, కాని అప్పుడు వారికి దాని నుండి
తప్పించుకునే సమయం లేక పోయింది!

4. మరియు వారిని హెచ్చరించేవాడు, తమలో
నుంచే రావటం చూసి వారు ఆశ్చర్యపడ్డారు!
మరియు సత్య-తిరస్కారులు ఇలా అన్నారు:
"ఇతడు మాంత్రికుడు, అసత్యవాది.

5. "ఏమీ? ఇతను (ఈ ప్రవక్త) దైవాలందరినీ,
ఒకే ఆరాధ్య దైవంగా చేశాడా? నిశ్చయంగా ఇది
ఎంతో విచిత్రమైన విషయం!"

6. మరియు వారి నాయకులు ఇలా అన
సాగారు: "పదండి! మీరు మీ దైవాల (ఆరాధన)
మీద స్థిరంగా ఉండండి." నిశ్చయంగా, ఇందులో
(మీకు విరుద్ధంగా) ఏదో ఉద్దేశింపబడి ఉంది!

7. "ఇలాంటి విషయాన్ని మేము ఇటీవలి
కాలపు మతంలో విని ఉండలేదు. ఇది కేవలం
కల్పన మాత్రమే!

8. "ఏమీ? మా అందరిలోనూ, కేవలం ఇతని
పైననే, ఈ హితబోధ అవతరింపజేయబడిందా?" 1

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ۝

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَ

شِقَاقٍ ۝

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ

فَتَأْتُوا لَاتِ حِينٍ مِّنَاصٍ ۝

وَ عَجَبًا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِّنْهُمْ

وَ قَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ۝

أَجَعَلَ الْإِلَهَةَ الْهَاءَ وَاحِدًا ۗ إِنَّ هَذَا

لَشَيْءٌ عَجَبٌ ۝

وَ أَنْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ آمَسُوا وَ

أَصْبَرُوا عَلَى الْهَيْتِكُمْ ۗ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ

يُرَادُ ۝

مَا سَبَعْنَا بِهَذَا فِي الْإِلَهَةِ الْأَخْرَجَ ۗ إِنَّ

هَذَا إِلَّا اخْتِلَافٌ ۝

ء أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا ۗ بَلِ

1) చూడండి, 43:31-32.

వాస్తవానికి వారు నా హితబోధను గురించి సంశయంలో పడి వున్నారు. ² అలా కాదు, వారు ఇంకా (నా) శిక్షను రుచిచూడలేదు!

9. లేక వారి దగ్గర సర్వశక్తుడు, సర్వప్రదుడు ³ అయిన నీ ప్రభువు యొక్క కారుణ్య నిధులు ఉన్నాయా?

10. లేక! ఆకాశాలు మరియు భూమి మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తం మీద వారికి సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఉందా? అలా అయితే వారిని తమ సాధనాలలో పైకి (ఆకాశంలోకి) ఎక్కమను!

11. ఇంతకు ముందు ఓడించబడిన సైన్యాల వలే, ఒక వర్షం వీరిది కూడా ఉంటుంది!

12. వీరికి పూర్వం నూ'హ్ మరియు 'ఆద్ (జాతి) వారు మరియు మేకుల ఫిరోబెన్ జాతుల వారు సత్యాన్ని తిరస్కరించారు;

13. మరియు, స'మూద్ మరియు లూ'త్ జాతుల వారు మరియు అయ్యుకహ్ (మదయన్) ⁴ వాసులు అందరూ ఇలాంటి వర్ణాలకు చెందినవారే.

14. ఇక వీరిలో ఏ ఒక్కరూ ప్రవక్తలను అసత్యవాదులని తిరస్కరించకుండా ఉండలేదు, కావున నా శిక్ష అనివార్యమయ్యింది.

15. మరియు వీరందరూ కేవలం ఒక గర్జన ('సయ్/హ్) ⁵ కొరకు మాత్రమే ఎదురు చూస్తున్నారు, దానికి ఎలాంటి నిలుపుదల ఉండదు.

16. మరియు వారు: "ఓ మా ప్రభూ! లెక్క దినానికి ముందే మా భాగం మాకు తొందరగా

هُم فِي شَاكٍ مِّنْ ذِكْرِي ۚ بَلْ لَّيَّمَا
يَذُوقُوا عَذَابِ ۝

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنٌ رَّحْمَةِ رَبِّكَ
الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ۝

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ
مَا بَيْنَهُمَا ۚ فَلْيَرْتَقُوا فِي الْاَسْبَابِ ۝

جُنْدًا مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ
الْاَحْزَابِ ۝

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَ عَادٌ وَ
فِرْعَوْنُ ذُو الْاَوْتَادِ ۝

وَ ثَمُوْدُ وَ قَوْمُ لُوطٍ وَ اَصْحٰبُ تٰيِبَةَ
اُولٰٓئِكَ الْاَحْزَابُ ۝

اِنْ كُلُّ اِلَّا كَذَّبَ الرَّسُلَ فَحَقَّ
عِقَابِ ۝

وَ مَا يَنْظُرُ هُوَ اِلَّا صٰحِحَةً وَ اِحْدَاةً
مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقِ ۝

وَ قَالُوْا رَبَّنَا عَجِّلْ لَّنَا قِطْنَآ قَبْلَ

2) వారు సంశయంలోపడింది ము'హమ్మద్ ('స'అస) అసత్యవాది అని కాదు. అతను బోధించే ధర్మం వారి దైవాలను వదలి, అగోచరుడైన ఏకైక దైవం అల్లాహ్ (సు.త.)ను ఆరాధించమని చెప్పడం.

3) అల్ వహ్హాబ్ (17): The Bestower, సర్వప్రదుడు. సర్వవరప్రదాత, పరమదాత. చూ. 3:8.

4) అయ్యుకహ్ వాసుల గాథ కొరకు చూడండి, 26:176.

5) పునరుత్థాన దినమున ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) ఊదే బాకా ధ్వని, అరుపు, ప్రేలుడు గర్జన లేక శబ్దం. ఇంకా చూడండి, 36:49, 53.

ఇచ్చివెయ్యి." ⁶ అని అంటారు.

17. (ఓ ము'హమ్మద్!) వారి మాటల యెడల నీవు సహనంవహించు మరియు బలవంతుడైన, మా దాసుడు దావూద్ ను జ్ఞాపకంచేసుకో. ⁷ నిశ్చయంగా, అతను ఎల్లప్పుడూ పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపునకు) మరలుతూ ఉండేవాడు.

18. నిశ్చయంగా, మేము పర్యటాలను అతని లో బాటు సాయంత్రం మరియు ఉదయం మా పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండేటట్లు చేశాము.

19. మంయు పక్షులు కూడా గుమికూడేవి. అంతా కలసి ఆయన (అల్లాహ్) వైపుకు మరలేవారు.

20. మరియు మేము అతని సామ్రాజ్యాన్ని పటిష్ఠపరిచాము మరియు మేము అతనికి వివే కాన్ని మరియు తిరుగులేని తీర్పుచేయడంలో, నేర్పరి తనాన్ని ప్రసాదించాము. (5/8)

21. * మరియు తగవులాడుకొని వచ్చిన ఆ ఇద్దరివార్ల నీకు చేరిందా? ⁸ వారు గోడెంకి అతని ప్రార్థనా గదిలోకి వచ్చారు.

22. వారు దావూద్ వద్దకు వచ్చినపుడు, అతను వారిని చూసి బెదిరిపోయాడు. వార న్నారు: "భయపడకు! మేమిద్దరం ప్రత్యర్థులం, మాలో ఒకడు మరొకనికి అన్యాయం చేశాడు. కావున నీవు మా మధ్య న్యాయంగా తీర్పు చెయ్యి. మరియు నీతిమీరి నడువకు, మాకు సరైన మార్గంవైపునకు మార్గదర్శకత్వం చెయ్యి.

23. "వాస్తవానికి, ఇతడు నా సోదరుడు, ఇతని వద్ద అంతేమీడి ఆడగొర్రె లున్నాయి

يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٦﴾

إِصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَلَا تُكْرِبْ عِبَادَنَا

دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ ۗ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٧﴾

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ

بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿٨﴾

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَّهُ أَوَّابٌ ﴿٩﴾

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَ

فَصَّلَ الْخُطَابَ ﴿١٠﴾

وَ هَلْ أَتَاكَ نَبْوًا الْخَضِيمِ ۚ إِذْ

تَسْوَرُوا الْبِحْرَابِ ﴿١١﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُدَ ففَزِعَ مِنْهُمْ

قَالُوا لَا تَخَفْ ۗ خَضَلِينَ بَغْيَ بَعْضُنَا

عَلَىٰ بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَ

لَا تُتَشَطَّطْ وَ اهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءٍ

الصِّرَاطِ ﴿١٢﴾

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَ تِسْعُونَ

6) అంటే వారు పునరుత్థానదినం గురించి పరిహాసం చేస్తూ: 'ఆ దినం రాకముందే మా భాగపు శిక్ష మాకు ఇవ్వు.' అని అంటున్నారు. చూడండి, 8:32.

7) అల్లాహ్ (సు.త.)కు ప్రయవైనవి దావూద్ ('అ.స.) నమాజ్ మరియు అతని ఉపవాసం. అతను సగం-రాత్రి నిద్రపోయేవారు, లేచి మూడవంతు-రాత్రి నమాజ్ చేసేవారు. అతను రోజు విడిచి రోజు ఉపవాసం ఉండేవారు. అతను యుద్ధరంగాన్ని విడిచి ఎన్నడూ పారిపోలేదు ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ, ముస్లిం).

8) చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ఆ ఇద్దరు ప్రత్యర్థులు ధైవదూతలు.

మరియు నా దగ్గర కేవలం ఒకేఒక్క అడగొర్రె ఉంది, అయినా ఇతడు అంటున్నాడు: 'దీనిని నాకీవ్వ.' మరియు తన మాటల నేర్పుతో నన్ను వశపరచుకుంటున్నాడు."

24. (దావూద్) అన్నాడు: "వాస్తవంగా, నీ అడగొర్రెను తన గొర్రెలలో కలుపుకోవటానికి అడిగి, ఇతడు నీపై అన్యాయం చేస్తున్నాడు. మరియు వాస్తవానికి, చాలా మంది భాగస్థులు ఒకరికొకరు అన్యాయం చేసు కుంటూ ఉంటారు, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారు తప్ప! కాని అటువంటి వారు కొందరు మాత్రమే!" వాస్తవానికి మేము అతనిని (దావూద్ను) పరీక్షిస్తున్నా మని అతను అర్థం చేసుకున్నాడు. కాబట్టి తన ప్రభువును క్షమాపణ వేడు కున్నాడు. మరియు సాఫ్తాంగం (సజ్జా)లో పడిపోయాడు. మరియు పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపుకు) మరలాడు. (సజ్జా)

25. అప్పుడు మేము అతనిని (ఆ తప్పును) క్షమించాము. మరియు నిశ్చయంగా, మా వద్ద అతనికి సాన్నిహిత్యం మరియు మంచి స్థానం కూడా ఉన్నాయి.

26. (మేము అతనితో ఇలా అన్నాము): "ఓ దావూద్! నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను భూమిలో ఉత్తరరాధికారిగా నియమించాము. కావున నీవు ప్రజల మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచెయ్యి మరియు నీ మనో కాంక్షలను అనుసరించకు, ఎందుకంటే అవి నిన్ను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పిస్తాయి." నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మార్గంనుండి తప్పి పోతారో, వారికి లెక్కదినమును మరచిపోయిన దాని ఫలితంగా, కఠినమైన శిక్ష పడుతుంది.

27. మరియు మేము ఈ ఆకాశాన్ని మరియు ఈభూమిని మరియు వాటిమధ్య ఉన్నదాన్నంతా వృథాగా సృష్టించలేదు! ఇది సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి భ్రమ మాత్రమే. కావున అట్టి సత్య-తిరస్కారులకు నరకాగ్ని బాధ పడుతున్నది!

نَعَجَةً وَوَلِي نَعَجَةً وَاحِدَةً فَقَالَ

أَكْفَلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخُطَابِ ﴿٢٤﴾

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُوءِ الِ نَعَجَتِكَ اِلَى

نَعَاجِهِ ۗ وَاِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ

لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ اِلَّا الَّذِيْنَ

اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَ قَلِيْلٌ مَّا

هُمُ ۗ وَظَنَّ دَاوُدُ اَنْهَا فِتْنَةٌ فَاَسْتَغْفَرَ

رَبَّهٗ وَخَرَرَ اِكْبَاعًا وَاَنَابَ ﴿٢٥﴾

فَغَفَرْنَا لَهٗ ذٰلِكَ ۗ وَاِنَّ لَهٗ عِنْدَنَا

لَزُلْفٰى وَّحُسْنٍ مَّآبٍ ﴿٢٦﴾

يٰۤاِدْرِىۤاۗ اِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيْفَةً فِى الْاَرْضِ

فَاٰحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَاَلَا

تَتَّبِعِ الْهُوٰى فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيْلِ

اللّٰهِ ۗ اِنَّ الَّذِيْنَ يَضِلُّوْنَ عَن سَبِيْلِ

اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌۢ بِمَا نَسُوْا

يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَاٰ

بِيْنَهُمَاۤ اَبَاطِلًا ۗ ذٰلِكَ ظَنُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

فَوَيْلٌ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنَ النَّارِ ﴿٢٨﴾

9) చూడండి, 3:191, 10:5.

28. ఏమీ? మేము విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసే వారిని భూమిలో కల్లోలం రెకెత్తించే వారిలో సమానులుగా చేస్తామా? లేక మేము దైవభీతి గలవారిని దుష్టులలో సమానులుగా చేస్తామా? ¹⁰

29. (ఓ ముహమ్మద్!) మేము ఎంతో శుభ వంత మైన ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) నీపై అవతరింపజేశాము. ప్రజలు దీనిసూచన (ఆయాల్)లను గురించి యోచించాలని మరియు బుద్ధిమంతులు దీని నుండి హితబోధ గ్రహించాలని.

30. మరియు మేము దావూద్ కు సుల్తమాన్ ను ప్రసాదించాము. అతను ఉత్తమ దాసుడు! నిశ్చయంగా, అతను ఎల్లప్పుడూ మా వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలుతూ ఉండేవాడు.

31. ఒకరోజు సాయంకాలం అతని ముందు మేలు జాతి, వడిగల గుర్రాలు ప్రవేశపెట్టబడినప్పుడు;

32. అతను అన్నాడు: "అయ్యో! వాస్తవంగా నేను నా ప్రభువు స్మరణకు బదులుగా ఈ సంపదను (గుర్రాలను) ప్రేమించాను." చివరకు (సూర్యుడు) కను మరుగై పోయాడు.

33. (అతను ఇంకా ఇలా అన్నాడు): "వాటిని నా వద్దకు తిరిగి తీసుకురండి." తరువాత అతను వాటి పిక్కలను మరియు మెడలను నిమరసాగాడు. ¹¹

34. మరియు వాస్తవానికి మేము సుల్తమాన్ ను పరీక్షకు గురిచేశాము మరియు అతని సింహాసనం పై ఒక కళేబరాన్ని ¹² పడవేశాము, అప్పుడతను పశ్చాత్తాపంతో మా వైపునకు మరలాడు.

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ
أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾

كَذِبٌ أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبْرَكٌ لِّيَذَّبَ رُوحًا
الْيَتِيهِ وَلِيُنذِرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعَمَ الْعَبْدِ
إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾

إِذْ عَرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصُّفُفَاتُ
الْجِيَادِ ﴿٣١﴾

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَن
ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾

رُدُّوهَا عَلَيَّ فطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ
وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ قَتَلْنَا سُلَيْمَانَ وَالْقَيْنَا عَلَى
كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾

10) ఇహలోకంలో కొందరు దుర్మార్గులు ఎన్నో సుఖసంతోషాలను అనుభవస్తూ ఉండవచ్చు. మరియు దైవభీతిగల సద్గురువులు ఆర్థిక మరియు భౌతిక కష్టాలకు గురికావచ్చు. దీని అర్థమేమిటంటే అల్లాహ్ (సు.త.) దగ్గర ప్రతిదాని లెక్క ఉంది, కాబట్టి రాబోయే శాశ్వతమైన పరలోకజీవితంలో ప్రతివానికీ తనకర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం దొరుకుతుంది. ఎవ్వరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు. అల్లాహ్ (సు.త.) ప్రతిదానికీ ఒక గడువు నియమించి ఉన్నాడు.

11) ఆయాల్లు 32 మరియు 33 యొక్క ఈ అనువాదం ఇమామ్ ఇబ్నె-జరీర్ 'తబరీ వ్యాఖ్యానాన్ని అనుసరించి ఉంది.

12) జసదన్: కళేబరం, దీనిని గురించిన వివరాలు, ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లలో లేవు. ఒక బుఖారి (ర'హ్మా) 'హదీస్' ప్రకారం: అది వికలాంగుడిగా పుట్టిన అతని కుమారుని శరీరం. నోబుల్ ఖుర్ఆన్ ఈ శబ్దాన్ని షైతాన్ అని వివరించింది. అల్లాహు ఆలమ్.

35. అతను ఇలా ప్రార్థించాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నన్ను క్షమించు, నా తరువాత మరెవ్వరికీ లభించనటువంటి సామ్రాజ్యాన్ని నాకు ప్రసాదించు. నిశ్చయంగా, నీవే సర్వప్రభుడవు!"

36. అప్పుడు మేము గాలిని అతనికి వశపరచాము. అది అతని ఆజ్ఞానుసారంగా, అతడు కోరిన వైపునకు తగినట్లుగా మెల్లగా వీచేది.¹³

37. మరియు ఖైతానులలో (జిన్నాతులలో) నుండి కూడా రకరకాల కట్టడాలు నిర్మించే వాటిని మరియు సముద్రంలో మునిగి (ముత్యాలు తీసే) వాటిని (అతనికి వశపరచిఉన్నాము).

38. మరికొన్ని సంవత్సరాలలో బంధింపబడినవి కూడా ఉండేవి.

39. (అల్లాహ్ అతనితో అన్నాడు): "ఇది నీకు మా కానుక, కావున నీవు దీనిని (ఇతరులకు) ఇచ్చినా, లేక నీవే ఉంచుకున్నా, నీతో ఎలాంటి లెక్క తీసుకోబడదు." ¹⁴

40. మరియు నిశ్చయంగా, అతనికి మా సాన్నిహిత్యం మరియు ఉత్తమ గమ్యస్థానం ఉన్నాయి.

41. మరియు మా దాసుడు అయ్యూబ్‌ను గురించి ప్రస్తావించు; అతను తన ప్రభువుతో ఇలా మొరపెట్టు కున్నాడు: "నిశ్చయంగా ఖైతాన్ నన్ను ఆపదకు మరియు శిక్షకు గురిచేశాడు." ¹⁵

42. (మేము అతనితో అన్నాము): "నీ కాలును నేలమీద కొట్టు. అదిగో చల్లని (నీటిచెలిమ)! నీవు స్నానం చేయటానికి మరియు త్రాగుటకూను."

43. మరియు మేము అతని కుటుంబంవారిని మరియు వారితోబాటు, వారివంటి వారిని మా

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَّا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُحَاءً حَيَّةً وَصَابَ ﴿٣٦﴾

وَالشَّيْطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَعَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾

وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ ﴿٤٠﴾

وَإِذْ كُرِّعْتَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾

أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٍ ﴿٤٢﴾

وَ وَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ

13) చూడండి, 21:81-82 అక్కడ తీవ్రమైన గాలి వీచినట్లు చెప్పబడింది. ఆ తీవ్రమైన గాలి కూడా అల్లాహ్ (సు.త.) అనుమతితో సుల్తైమాన్ ('అ.స.) ఇచ్చానుసారంగా వీచేది.

14) సుల్తైమాన్ ('అ.స.) ప్రార్థన ప్రకారం అతనికి ఒకగొప్ప రాజ్యాధికారం మరియు అతని సంపత్తుల నుండి తన ఇష్టం వచ్చిన వారికి ఇవ్వవచ్చని అనుమతి కూడా ఇవ్వబడింది.

15) అయ్యూబ్ ('అ.స.) యొక్క పరీక్షకూడా చాలా ప్రసిద్ధమైనది. అతను రోగంతో మరియు ధన, సంతాన నష్టంతో పరీక్షించబడ్డారు. అతనితోబాటు కేవలం అతని భార్య మాత్రమే మిగిలింది.

కరుణలో అతనికి తిరిగి ఇచ్చాము మరియు బుద్ధి మంతులకు ఇది ఒక హితబోధ. ¹⁶

44. (అల్లాహ్ అతనిలో అన్నాడు): "ఒక పుల్లల కట్టను నీ చేతిలోకి తీసికొని దానితో (నీ భార్యను) కొట్టు మరియు నీ ఒట్టును బంగపరచు కోకు." ¹⁷ వాస్తవానికి, మేము అతనిని ఎంతో సహనశిలునిగా పొందాము. అతను ఉత్తమ దాసుడు! నిశ్చయంగా, ఎల్లప్పుడు మా వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలుతూ ఉండేవాడు.

45. మరియు మా దాసులైన ఇబ్రాహీమ్, ఇస్‌హాఖ్ మరియు య'అఖూబ్‌లను జ్ఞాపకం చేసుకో! వారు గొప్ప కార్యశిలురు మరియు దూర దృష్టి గలవారు.

46. నిశ్చయంగా, మేము వారిని ఒక విశిష్ట గుణం కారణంగా ఎన్నుకున్నాము, అది వారి పరలోక చింతన.

47. మఠియునిశ్చయంగా మాదృష్టిలోవారు ఎన్నుకొనబడిన ఉత్తమ (పుణ్య) పురుషులలోని వారు!

48. మరియు ఇస్మాయిల్, అల్-యస'అ మరియు జుల్-కీఫ్లను ¹⁸ కూడా జ్ఞాపకంచేసుకో. మరియు వారందరూ ఎన్నుకొనబడిన ఉత్తమ పురుషులలోని వారు.

رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَى لَأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٦﴾

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْتًا فَاُضْرِبْ بِهِ وَلَا

تَحْنُثْ ۖ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا ۗ نِعْمَ

الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾

وَ اذْكُرْ عَبْدَنَا اِبْرٰهِيْمَ وَ اِسْحٰقَ وَ

يَعْقُوْبَ اُولٰٓئِ الٰٓءِي وَاَلْبَصٰرِ ﴿١٨﴾

اِنَّا اَخْلَصْنٰهُمْ بِخٰلِصَةٍ ذِكْرٰى

الدّٰرِ ﴿١٩﴾

وَ اِنھُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفٰٓءِ

الْاٰخِيَارِ ﴿٢٠﴾

وَ اذْكُرْ اِسْمٰعِيْلَ وَ الْيَسَعَ وَ ذَا

الْكَفْلِ ۗ وَكُلٌّ مِّنَ الْاٰخِيَارِ ﴿٢١﴾

16) అల్లాహ్ (సు.త.) చివరకు అయ్యూబ్ ('అ.స.) ప్రార్థనను అంగీకరించి అతని రోగాన్ని దూరంచేశాడు. మరియు అతను కోల్పోయిన ధనాన్ని, సంతానాన్ని తిరిగి ఇచ్చాడు. అంతేగాక అతనికి రెండింటలు అధికంగా ప్రసాదించాడు.

17) రోగపీడుతుడుగా ఉన్న కాలంలో అయ్యూబ్ ('అ.స.) కోపంతో తన భార్యను ఆమె తలెయి కుండా చేసిన ఒక అపరాధానికి క్రోధితుడై 100 కొరడా దెబ్బలు కొడతానని ప్రమాణం చేస్తారు. ఆ ప్రమాణం పూర్తిచేయటానికి అల్లాహ్ (సు.త.) అతనిలో నూరుపుల్లకట్టలతో ఒకసారి నీ భార్య ను కొట్టి నీ ప్రమాణం పూర్తిచేసుకో అని ఆదేశిస్తాడు. చూ, 5:89. ఈ ఆజ్ఞ కేవలం అయ్యూబ్ ('అ.స.) కొరకేనా, లేక అందరికొరకా అనే విషయంలో వ్యాఖ్యాతల మధ్య భేదాభి ప్రాయాలున్నాయి. కొందరు అంటారు: ఒకవేళ మొదట ప్రమాణం చేసినప్పుడు కఠినంగా శిక్షించదలచే అభిప్రాయం చేయవచ్చు, (ఫ'త్త్ అల్-ఖుదిర్). ఒక 'హదీస్' ద్వారా తెలుస్తోంది: ఒకసారి ధైవ ప్రవక్త ('స'అస) ఒక బలహీనుడైన వ్యభిచారికి, 100 కొరడా దెబ్బలకు బదులుగా నూరు పుల్లలున్న చీపురు కట్టలతో ఒకసారి కొట్టి వదిలారు (ముస్నద్ అ'హ్మద్, 5/222, ఇబ్నె మాజా).

18) అల్-యస'అ (Elisha 'అ.స.), ఇల్యాస్ (Eljia, 'అ.స.), తరువాత వచ్చిన ప్రవక్త. యస'అ, 'అరబ్బీ పదం కాదు. జుల్ కీఫ్ కొరకు చూడండి, 21:85.

49. ఇది ఒక ప్రస్తావన. మరియు నిశ్చయంగా! దైవభీతి గలవారికి ఉత్తమ గమ్యస్థానం ఉంది.

50. శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు, వాటి ద్వారాలు వారి కొరకు తిరువబడి ఉంటాయి.

51. అందులోవారు దిండ్లను ఆనుకొని కూర్చోని; అందులో వారు అనేక ఫలాలను మరియు పానీయాలను అడుగుతూ ఉంటారు. (3/4)

52. * మరియు వారి దగ్గర సమవయస్కులు మరియు తమ చూపులను వారి కొరకి ప్రత్యేకించుకొనే శిలవతులైన స్త్రీలు ఉంటారు.¹⁹

53. లక్కదినం కొరకు మీతో (దైవభీతి గల వారితో) చేయబడిన వాగ్దానం ఇదే!

54. నిశ్చయంగా, ఇదే మేమిచ్చే జీవనోపాధి. దానికి తరుగులేదు;

55. ఇదే (విశ్వాసులకు లభించేది). మరియు నిశ్చయంగా, తలబిరుసుతనం గల దుష్టులకు అతిచెడ్డ గమ్యస్థానం ఉంటుంది -

56. నరకం - వారు అక్కడ కాలిస్తారు. ఎంత బాధా కరమైన విరామ (నివాస) స్థలము.

57. ఇదే (దుష్టులకు లభించేది) కావున వారు దాని రుచి చూస్తారు; సలసలకాగే నీరు మరియు చీము.

58. ఇంకా ఇలాంటివే అనేకం ఉంటాయి!

59. "ఇదొక దళం, మీ వైపునకు త్రోయబడుతూ వస్తున్నది. వారికి ఎలాంటి స్వాగతం లేదు! నిశ్చయంగా, వారు నరకాగ్నిలో కాలిస్తారు."

60. (సత్య-తిరస్కారులు తమను మార్గం తప్పించిన వారితో) అంటారు: "అయితే మీకు

هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ
مَآبٍ ﴿٤٩﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ مَّفْتَحَاتٍ لَّهُمُ الْآبْوَابُ ﴿٥٠﴾

مُتَّكِنِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا
بِغَايَةِ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾

وَعِنْدَهُمْ قَصْرٌ طَّرْفِ الْأَرْبَابِ ﴿٥٢﴾

هَذَا مَا تَدْعُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾

إِنَّ هَذَا الرِّزْقُ مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ﴿٥٤﴾

هَذَا وَإِنَّ لِلطَّغْيِينِ لَشَرَّ مَآبٍ ﴿٥٥﴾

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَسْسُ إِلَيْهَا ﴿٥٦﴾

هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَبِيمٌ وَعَسَاقٍ ﴿٥٧﴾

وَآخَرَ مِنْ شَكْلِهِ أَرْوَاحٌ ﴿٥٨﴾

هَذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا

مَرَحَبًا بِهِمْ أَنْتَهُمْ صَالُوا النَّارِ ﴿٥٩﴾

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَأَمْ رَحَبًا بِكُمْ ﴿٦٠﴾

19) ఇలాంటి వివరణ ఖుర్ఆన్ లో 3 సార్లు వచ్చింది. ఇక్కడ, 37:48 మరియు 55:56లలో. ఇంకా చూడండి, 4:124, 16:97 మరియు 40:40, 9:72 విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసి వారంతా (పురుషులు, స్త్రీలు) స్వర్గవాసులవుతారు. కావున ప్రతి పురుషునికి శిలవతి, విశ్వాసులైన తన భార్య స్వర్గంలో సహవాసి ('జొజోహ్')గా ఉంటుంది. ఇంకా చూడండి, 36:56: 'వారు మరియు వారి సహవాసులు (అ'జ్వాజీ', చల్లని నీడలలో, ఆసనాల మీద ఆనుకొని హాయిగా కూర్చోని ఉంటారు.'

కూడా స్వాగతం లేదు కదా! ఈ పర్యవసానాన్ని మా ముందుకు తెచ్చినవారు మీరే కదా! ఎంత చెడ్డ నివాసస్థలము."

61. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: "ఓ మా ప్రభూ! మా యెదుట దీనిని (నరకాన్ని) తెచ్చిన వానికి రెట్టింపు నరకాన్ని శిక్షను విధించు!"²⁰

62. ఇంకా వారు ఇలా అంటారు: "మాకే మయింది? మనం చెడ్డవారిగా ఎంచిన వారు ఇక్కడ మనకు కనబడటం లేదేమిటి?"

63. "మనం ఊరికే వారిని ఎగతాళి చేశామా? లేదా వారు మనకు కనుమరుగయ్యారా?"

64. నిశ్చయంగా, ఇదే నిజం! నరకవాసులు ఇలాగే వాదులాడుకుంటారు.

65. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: "వాస్తవానికి నేను హెచ్చరించేవాడను మాత్రమే! అల్లాహ్ తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు! ఆయన అద్వితీయుడు తన సృష్టిమీద సంపూర్ణ అధికారం గలవాడు."²¹

66. "ఆకాశాలు, భూమి మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు, సర్వశక్తిమంతుడు, క్షమాశిలుడు."

67. వారితో అను: "ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ఒక గొప్ప సందేశం.

68. "దానినుండి మీరు విముఖులవుతున్నారు!"

69. (ఓ ముహమ్మద్! ఇలా అను): "ఉన్నత స్థానాలలో ఉన్న ముఖ్యుల (దేవదూతల) మధ్య (ఆదమ్ సృష్టి గురించి) ఒకప్పుడు జరిగిన వివాదం గురించి నాకు తెలియదు."²²

أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ ⑩

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ⑪

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْأَشْرَارِ ⑫

اتَّخَذُوا لَهُمْ سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ⑬

إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقُّ تَخَاصُّمِ أَهْلِ النَّارِ ⑭

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ ۚ وَمَا مِنِّي إِلَّا إِلَهُ الْوَالِدِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ⑮

رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ⑯

قُلْ هُوَ نَبِيُّ عَظِيمٍ ⑰

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ⑱

مَا كَانَ لِي مِن عِلْمٍ بِاللَّائِلِ الْاَعْلٰى اِذْ

يَخْتَصِمُونَ ⑲

20) చూడండి, 7:38 మరియు 33:67-68. అక్కడ కూడా ఇలాగే అంటారు.

21) అల్-వాహిద్ అల్-ఖుష్ఖుర్: అద్వితీయుడు-ప్రబలుడు, చూడండి, 6:18 వ్యాఖ్యానం 12.

22) ఈ వివాదం గురించి చూడండి, 2:30-34. ఆదమ్ (అ.స.)ను గురించి చూడండి, 7:1118, 15:26-44, 17:61-65, 18:50, 38:69-85. ఈ ఆయత్ వీటన్నింటి కంటేమొదట అవతరింపజేయబడింది.

70. "కాని అది నాకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారానే తెలుపబడింది. వాస్తవానికి, నేను స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాణ్ణి మాత్రమే!"

71. నీ ప్రభువు దేవదూతలలో ఇలా అన్న మాటను (జ్ఞాపకంచేసుకో): "నేను మట్టిలో ఒక మనిషిని సృష్టించబోతున్నాను." ²³

72. "ఇక ఎప్పుడైతే, నేను అతని సృష్టించి పూర్తిచేసి అతనిలో నా (తరపు నుండి) ఆత్మను (జీవాన్ని) ఊదుతానో అప్పుడు, ²⁴ మీరు అతని ముందు సాష్టాంగం (సజ్జా)లో పడిపోండి." ²⁵

73. అప్పుడు దేవదూతలందరూ కలసి అతనికి సజ్జా చేశారు. ²⁶

74. ఒక్క ఇబ్లీస్ ²⁷ తప్ప! అతడు గర్వితుడయ్యాడు మరియు సత్య-తిరస్కారులలో కలిసి పోయాడు.

75. (అల్లాహ్) ఇలా అన్నాడు: "ఓ ఇబ్లీస్! నేను నా రెండు చేతులలో సృష్టించిన వానికి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయకుండా నిన్ను ఆపింది ఏమిటి? నీవు గర్వితుడవై పోయావా! లేదా నిన్ను, నీవు ఉన్నత శ్రేణికి చెందినవాడ వనుకున్నావా?"

إِن يُوحَىٰ إِلَىٰ آلِ آتَمًا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٣﴾

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّن طِينٍ ﴿٢٤﴾

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٥﴾

فَسَجَدَ الْمَلَكَةُ كُلُّهُمْ أَسْجُودًا ﴿٢٦﴾

إِلَّا إِبْلِيسَ ۖ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيدَيَّ ۖ اسْتَكْبَرْتَ ۖ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٢٨﴾

23) బుఖరీ: అంటే ప్రదర్శన, ఇతరులకు కనిపించగలది. జిన్నున్: అంటే కనబడనిది, ఇవి రెండు వ్యతిరేక భౌతిక స్థితి గల జీవాలు.

24) రూఫైన్: ఆత్మ (ప్రాణం), దీని యజమాని కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) మాత్రమే. ఆత్మ అనేది అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప ఇతరుల ఆధీనంలో లేదు. అది (ఆత్మ) ఊదగానే మానవుడు చలనంలోకి వస్తాడు. మానవునిలో అల్లాహ్ (సు.త.) ఆత్మను ఊదాడు. ఇది ఎంత గౌరవ ప్రదమైన విషయం.

25) ఈ సజ్జా గౌరవార్థం చేసింది. అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞను శిరసావహించటానికి. ఇది ఆరాధనగా చేసిన సజ్జా కాదు. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) సున్నత్లో గౌరవార్థం చేసి సజ్జా కూడా హరాం చేయబడింది. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ఒకవేళ ఇది అనుమతించబడి ఉంటే నేను స్త్రీకి తనభర్తకు సజ్జాచేసే అనుమతి ఇచ్చేవాడిని.' (తిర్మిజి, అల్బానీ ప్రమాణికం).

26) దైవదూతలందరూ కలసి ఒకేసారి సజ్జా చేశారు.

27) ఇబ్లీస్ దైవదూత కాదు, అతడు జీన్, అగ్నిలో సృష్టించబడ్డాడు. దైవదూత ('అలైహిమ్ స.) లు జ్యోతి (నూర్) లో సృష్టించబడ్డారు. ఆదమ్ కు దైవదూతలు సజ్జా చేసినప్పుడు అతడు అక్కడ ఉండి కూడా అల్లాహ్ (సు. త.) ఆజ్ఞను శిరసావహించలేదు, కాబట్టి అల్లాహ్ (సు. త.) అతణ్ణి శపించాడు (బహిష్కరించాడు).

76. (ఇబ్లీస్) అన్నాడు: "నేను అతని కంటి శ్రేష్ఠుడను. నీవు నన్ను అగ్నిలో సృష్టించావు మరియు అతనిని మట్టిలో సృష్టించావు."

77. (అల్లాహ్) అన్నాడు: "ఇక ఇక్కడి నుండి వెళ్ళిపో! నిశ్చయంగా నీవు భ్రష్టుడవు."

78. "మరియు నిశ్చయంగా, తీర్పుదినం వరకు నీపై నా శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది."

79. (అప్పుడు ఇబ్లీస్) ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! మృతులు తిరిగి లేవబడే దినం వరకు నాకు వ్యవధినివ్వ!"

80. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: "సరే! నీకు వ్యవధి ఇవ్వబడుతోంది!"

81. "ఆనియమితదినపు ఆగడుపు వచ్చే వరకు."

82. (ఇబ్లీస్) అన్నాడు: "నీ శక్తి సాక్షిగా నేను వారందరినీ తప్పుదారి పట్టిస్తాను;

83. "వారిలో నుండి నీవు ఎన్నుకున్న నీ దాసుల్ని తప్ప!"

84. (అల్లాహ్) అన్నాడు: "అయితే సత్యం ఇదే! మరియు నేను సత్యం పలుకుతున్నాను;

85. "నీవు మరియు వారిలో నుండి నిన్ను అనుసరించే వారందరితో నేను నరకాన్ని నింపుతాను!"

86. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో అను: "నేను దీని (ఈ సందేశం) కొరకు మీ నుండి, ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటంలేదు మరియు నేను వంచకులలోని వాడనుకాను."

87. "ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సమస్త లోకాల వారందరికీ కేవలం ఒక జ్ఞాపిక (హితబోధ)!"

88. "మరియు అచిర కాలంలోనే దీని ఉద్దేశాన్ని (వార్తను) మీరు తప్పక తెలుసుకుంటారు."

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ
وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿٧٦﴾

قَالَ فَأَخْرَجُ مِنْهَا فِئَاتِكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ
يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٨٠﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ

مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا

أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾

إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

وَلِتَعْلَمِنَّ نَبَأَ مَا بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

39. సూరహ్ అ'జ్-జుమర్

'జుమరున్: అంటే గుంపులు, సముదాయం, సమాహం లేక సైనికులు అని అర్థం. ఈ సూరహ్ మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 75 ఆయతులున్నాయి. ఈ పదం 71వ ఆయత్లో వచ్చింది. అల్లాహ్ (సు.త.) ఉనికి మరియు ఆయన ఏకత్వం, సృష్టి యొక్క ప్రతిదానిలో విశదమౌతోంది. ఎన్నో ఆయతులు అంతిమ ఘడియను గురించి కూడా వివరిస్తున్నాయి. దైవప్రకృతి ('స'అస) ప్రతిరాత్రి నమాజ్లో సూరహ్ అల్ ఇఫ్రా (17) మరియు ఇది (39) చదివేవారు. (తిర్మిజి-అల్బానీ ప్రమాణికం). ఈ అనుక్రమంలో ఇది చివరిది (6 వది).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
ఆయన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అవతరణ సర్వ శక్తి మంతుడు, మహా వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ తరపు నుండి జరిగింది.
2. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, మేము ఈ గ్రంథాన్ని, సత్యంలో నీపై అవతరింపజేశాము. కావున నీవు అల్లాహ్నే ఆరాధిస్తూ నీ భక్తిని కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకో!
3. వినండి! భక్తి కేవలం అల్లాహ్ కొరకు మాత్రమే ప్రత్యేకించబడింది! ఇక ఆయనను వదలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకునే వారు (ఇలా అంటారు): "వారు మమ్మల్ని అల్లాహ్ సాన్నిధ్యానికి చేర్చుతారని మాత్రమే మేము వారిని ఆరాధిస్తున్నాము!"¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వారిలో ఉన్న బేదాబి ప్రాయాలకు తగినట్లుగా వారి మధ్య తీర్పుచేస్తాడు.² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అసత్య వాదికి, కృతఘ్నునికి మార్గదర్శకత్వంవేయడు.³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ ①
إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ بِالْحَقِّ
فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ②
أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ ۗ وَالَّذِينَ
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا
نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ
إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ
كُفْرًا ③

1) సిఫారస్: అల్లాహ్ (సు.త.) దగ్గర ఎవరి సిఫారసూ చెల్లదు. ఆయన అనుమతించిన వారి సిఫారస్ తప్ప! వారు దైవదూతలు, ప్రవక్తలు లేదా సద్గురువులు కావచ్చు. ముఖ్య విషయ మేమిటంటే, అల్లాహ్ (సు.త.), తనకు తప్ప ఇతరులకు ఆరాధన / దాస్యం చేయటాన్ని ఎన్నటికీ క్షమించడు. దైవత్వంలో ఆయనకు భాగస్వాములను కల్పిస్తే, ఆయన (సు.త.) అది ఎన్నటికీ క్షమించడు. అది తప్ప ఇతర ఏ పాపాన్నైనా, తాను కోరిన వారిని క్షమించవచ్చు!
2) అంటే ఆరాధించినవారి మరియు ఆరాధించబడేవారి మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. చూ. 34: 31-33.
3) చూడండి, 6: 22-24.

4. ఒకవేళ అల్లాహ్ ఎవరినైనా కుమారునిగా చేసుకోదలస్తే, ⁴ తన సృష్టిలో తాను కోరినవానిని ఎన్నుకొని ఉండేవాడు. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు. ఆయన అల్లాహ్! అద్వితీయుడు, తన సృష్టిమీద సంపూర్ణ అధికారం (ప్రాబల్యం) గలవాడు. ⁵

5. ఆయన ఆకాశాలను మరియు భూమిని సత్యంతో సృష్టించాడు. ⁶ ఆయన రాత్రిని పగటిమీద చుట్టుతున్నాడు. మరియు పగటిని రాత్రిమీద చుట్టుతున్నాడు. ⁷ సూర్యుణ్ణి మరియు చంద్రుణ్ణి నియమబద్ధులుగా చేసి ఉంచాడు. వాటిలో ప్రతిఒక్కడీ ఒక నిర్దిత కాలంలో (నిర్దితపరిధిలో) పయనిస్తూ ఉన్నాయి. వినండి! ఆయన, సర్వ శక్తిమంతుడు, క్షమించేవాడు.

6. ఆయన మిమ్మల్ని ఒకేప్రాణి (ఆదమ్) నుండి సృష్టించాడు. తరువాత అతని నుండి అతని జంట ('జొజో') ను పుట్టించాడు. ⁸ మరియు మీ కొరకు ఎనిమిది జతల (ఆడ-మగ) పశువులను పుట్టించాడు. ⁹ ఆయన మిమ్మల్ని మీ తల్లుల గర్భాలలో మూడు చీకటితరలలో ఒక రూపం తరువాత మరొక రూపాన్నిచ్చాడు. ¹⁰ ఆయనే అల్లాహ్! మీ ప్రభువు విశ్వాదిపత్యం ఆయనదే, ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. అలాంటప్పుడు మీరు ఎలా (సత్యంనుండి) తప్పించబడుతున్నారు?

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَىٰ
مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ سُبْحٰنَهُ ۗ هُوَ
اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿۴﴾

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ
يَكْوَرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيَكْوَرُ النَّهَارُ
عَلَى اللَّيْلِ ۗ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
كُلٌّ يَجْرِي لِاَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ اِلَّا هُوَ
الْعَزِيْزُ الْغَفَّارُ ﴿۵﴾

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَّاحِدَةٍ ثُمَّ
جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِنْ
الْاَنْعَامِ ثَلٰثِيْنَ اَزْوَاجًا ۗ يَخْلُقُكُمْ فِي
بُطُوْنِ اُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ
فِيْ ظُلُمٰتٍ ثَلٰثٍ ۗ ذٰلِكُمْ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهٗ
الْحُبْلٰكُ ۗ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۗ فَاَنۡتِ
تُصْرَفُوْنَ ﴿۶﴾

4) చూడండి, 6: 100 అల్లాహ్ (సు.త.) సంతానపు లోభానికి అతీతుడు, నిరపేక్షాపరుడు.
5) చూడండి, 6:18 వ్యాఖ్యానం 12.
6) చూడండి, 10:5.
7) చూడండి, 7:54.
8) చూడండి, 4:1. 'జొజో': అంటే, జంట, జత, సహచరి, సహవాసి అనే అర్థాలున్నాయి.
9) అంటే గొర్రె, మేక, ఆవు మరియు ఒంటి. ఇవి ఆడ-మగ కలిసి ఎనిమిది అవుతాయి, వివరాలు 6:143-144లలో వచ్చాయి.
10) ఈ తెరలు: (i) తల్లి కడుపు (Abdominal Wall), (ii) గర్భాశయం (Uterine Wall), (iii) మావి పొర (Aminiotic Membrane). ఇంకా చూడండి, 22:5, 23:12-14.

7. ఒకవేళ మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తే, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మీ అక్కరలేని వాడు. 11 మరియు ఆయన తన దాసులు సత్య-తిరస్కార వైఖరిని అవలంబించడాన్ని ఇష్ట పడడు. మరియు మీరు కృతజ్ఞులై నట్లయితే ఆయన మీ పట్ల ఎంతో సంతోషపడతాడు. మరియు బరువు మోసేవాడు ఎవ్వడూ ఇతరుల బరువును మోయడు. 12 చివరకు మీరందరికీ, మీ ప్రభువు వైపునకే మరల వలసి ఉంది! అప్పుడు ఆయన, మీరు ఏమేమి చేస్తూ ఉండేవారో మీకు తెలియజేస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలన్నీ బాగాతలుసు. (7/8)

8. * మానవునికి ఏదైనా కష్టం కలిగినప్పుడు అతడు పశ్చాత్తాపంతో తన ప్రభువు వైపునకు మరలి ఆయనను వేడుకుంటాడు. తరువాత ఆయన (అల్లాహ్) అతనికి తన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించినప్పుడు, అతడు పూర్వం దేనిని గురించి వేడుకుంటూ ఉండేవాడో దానిని మరచి పోతాడు మరియు అల్లాహ్ కు సాటికల్పించి, (ఇతరులను) ఆయన మార్గంనుండి తప్పిస్తాడు. 13 (అలాంటి వానిలో) ఇలా అను: "నీవు, నీ సత్య-తిరస్కార వైఖరితో కొంతకాలం సంతోషపడు. నిశ్చయంగా, నీవు నరకవాసుల్లోని వాడవుతావు!"

9. ఏమీ? ఎవడైతే శ్రద్ధతో రాత్రి ఘడియలలో సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ మరియు నిలిచి(నమాజ్) చేస్తూ, పరలోక (జీవిత)మును గురించి భయ పడుతూ, తన ప్రభువు కారుణ్యాన్ని ఆశిస్తూ ఉంటాడో! (అలాంటి వాడు, అలా చేయని వాడితో సమానుడూ)? వారిని అడుగు: "ఏమీ? విజ్ఞానులు మరియు అజ్ఞానులు సరిసమానులు కాగలరా? వాస్తవానికి బుద్ధిమంతులే హితబోధ స్వీకరిస్తారు.

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَ لَا يَرْحَمِي لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ ۗ وَ إِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ ۗ وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ۗ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝

وَ إِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَ جَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا ۗ إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ۝
 أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَ قَائِمًا يُحَدِّرُ الْآخِرَةَ وَ يُرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ ۗ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۗ أَلَمْ يَتَذَكَّرْ أُولَٰئِكَ أَلْبَابٌ ۝

11) చూడండి, 14:8.
 12) ఈ వాక్యం ఖుర్ఆన్ లో 5 సార్లు వచ్చింది. ఇక్కడ మరియు 6:164, 17:15, 35:18, మరియు 53:38. ఇది: 'ఏను క్రీస్తు, క్రైస్తవులందరి పాపభారాన్ని భరిస్తారు.' అని క్రైస్తవులు అనే సిద్ధాంతాన్ని ఖండిస్తోంది.
 13) చూడండి, 2:22.

10. (ఓ ము'హమ్మద్! అల్లాహ్ ఇలా నెల విస్తున్నాడని) అను: "ఓ విశ్వసించిన నా దాసులారా! మీ ప్రభువునందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. ఎవరైతే ఈ లోకంలో సత్పురుషులై ఉంటారో (వారికి పరలోకంలో) మేలు జరుగుతుంది. మరియు అల్లాహ్ భూమి చాలా విశాలమైనది. ¹⁴ నిశ్చయంగా, సహనం వహించిన వారికి లెక్క లేనంత ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది."

11. (ఓ ము'హమ్మద్! ఇంకా) ఇలా అను: "నిశ్చయంగా, నేను అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధిస్తూ, నా భక్తిని కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకోవాలని ఆజ్ఞాపించబడ్డాను."

12. "మరియు నేను అందరికంటే ముందు (అల్లాహ్ కు) విధేయుడను (ముస్లిం) అయి ఉండాలి" అని కూడా ఆజ్ఞాపించబడ్డాను."

13. (ఇంకా) ఇలా అను: "ఒకవేళ నేను నా ప్రభువుకు అవిధేయుడనైతే ఆ మహా దినపు శిక్షకు గురిఅవుతానని భయపడుతున్నాను."

14. (ఇంకా) ఇలా అను: "నేను కేవలం అల్లాహ్ నే ఆరాధిస్తూ, నా భక్తిని (ఆరాధనను) కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకుంటాను;

15. "కావున మీరు ఆయనను వదలి మీకు ఇష్టమైన వారిని ఆరాధించండి!" (ఇంకా) ఇలా అను: "పునరుత్థాన దినమున తమకుతాము మరియు తమ కుటుంబంవారికి నష్టం కలిగించు కున్నవారే, నిశ్చయంగా నష్టపడ్డవారు. వాస్తవానికి అదే స్పష్టమైన నష్టం!"

16. వారిని, వారి పైనుండి అగ్నిజ్వాలలు క్రమ్ముకుంటాయి మరియు వారి క్రిందినుండి (అగ్నిజ్వాలలు) క్రమ్ముకుంటాయి. ఈ విధంగా, అల్లాహ్

قُلْ لِيَعْبَدِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةً ۗ وَارْضُ بِاللَّهِ وَاسِعَةً إِنَّمَا
يُؤْتِي الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ

حِسَابٍ ۝

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا
لَهُ الدِّينَ ۝

وَ أُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ۝

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ۝
فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ ۗ قُلْ
إِنَّ الْخُسْرَيْنِ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ وَ أَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
أَلَا ذَلِكُمْ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ۝

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَ
مِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۗ ذَلِكُمْ يُخَوِّفُ اللَّهَ

14) పాపం మరియు సత్య-తిరస్కారం నుండి - పుణ్యం, సత్యం మరియు అల్లాహ్ (సు.త.) వైపునకు - మరలే అవకాశం ఎల్లప్పుడూ ఉంది. ఇదే వాస్తవమైన 'హిజ్జరత్' వలసపోవటం. ఇంకా చూడండి, 4:97. ఒక వ్యక్తికి తన నివాసస్థలంలో ఉంటూ ఈమాన్ పై ఉండటం దుర్బరమైతే! అతడు ఇతర చోట్లకు హిజ్జరత్ చేసి తన ధర్మాన్ని కాపాడుకోవాలి.

తన దాసులను భయపెడుతున్నాడు: ¹⁵ "ఓ నా దాసులారా! నాపట్ల మాత్రమే భయభక్తులు కలిగి ఉండండి."

17. మరియు ఎవరైతే కల్పిత ధైవాలను ('తాగూత్ లను) త్యజించి, వాటిని ఆరాధించ కుండా, పశ్చాత్తాపంతో అల్లాహ్ వైపునకు మరలుతారో! వారికి శుభవార్త ఉంది. ¹⁶ కావున నా దాసులకు ఈ శుభవార్తను ఇవ్వు.

18. ఎవరైతే మాటను శ్రద్ధగా విని, అందులోని ఉత్తమమైన దానిని అనుసరిస్తారో! అలాంటివారే, అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం పొందినవారు. మరియు అలాంటివారే బుద్ధిమంతులు.

19. ఏమీ? ఎవడిని గురించి అయితే ఆయన (అల్లాహ్ తరపు నుండి) శిక్ష నిర్ణయించబడి ఉందో, వానిని నీవు నరకాగ్నిలో నుండి బయటికి తీయగలవా?

20. కాని ఎవరైతే తమ ప్రభువుయెడల భయ-భక్తులు కలిగి ఉన్నారో! వారికొరకు అంతస్తుపై అంతస్తుగా, కట్టబడిన ఎత్తైన భవనాలు ఉంటాయి. వాటి క్రింద సెలయెళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఇది అల్లాహ్ వాగ్దానం. అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని ఎన్నడూ బంగపరచడు.

21. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఆకాశంనుండి నీటినికురిపించి, తరువాత దానిని భూమిలో ఉంటులుగా ప్రవహింప జేస్తున్నాడని? ఆతరువాత దానివల్ల వివిధ రంగుల వృక్షకోటిని ఉత్పత్తిచేస్తాడు. ఆ తరువాత అది ఎండిపోయినపుడు, నీవుదానిని పసుపురంగుగా మారిపోవటాన్ని చూస్తావు. చివరకు ఆయన దానిని పొట్టుగా మార్చివేస్తాడు. నిశ్చయంగా ఇందులో

بِهِ عِبَادَةً يُعْبَادُونَ فَاتَّقُونِ ﴿١٥﴾
 وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ
 يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ
 الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٦﴾
 الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ
 أَحْسَنَهُ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ
 اللَّهُ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْأَلْبَابِ ﴿١٧﴾
 أَفَأَنْتَ حَقٌّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ
 أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿١٨﴾
 لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ
 مِّنْ فَوْقَهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۗ وَعَدَّ اللَّهُ ۗ لَا
 يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيثَاقَ ﴿١٩﴾
 أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعٌ فِي الْأَرْضِ ۗ ثُمَّ
 يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ
 يَهْبِئُ فَتَرْبُهُ مُضْفَرًا ۗ ثُمَّ يَجْعَلُهُ
 حُطَامًا ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَدَلِيلًا لِّأُولِي

15) ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.త.) తన దాసులను మరొకసారి: 'నరకాగ్ని నుండి మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోండి.' అని హెచ్చరిస్తున్నాడు. ఈ విధమైన హెచ్చరిక ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. చూడండి, 74:35-36.

16) చూడండి, 10:62-64.

బుద్ధిమంతులకు హితబోధ ఉంది.

22. ఏమీ? ఏ వ్యక్తి హృదయాన్నైతే అల్లాహ్ విధేయత (ఇస్లాం) కొరకు తెరుస్తాడో, అతడు తన ప్రభువు చూపిన వెలుగులో నడుస్తూ ఉంటాడో (అలాంటి వాడు సత్య-తిరస్కారితో సమానుడు కాగలడా?) ఎవరి హృదయాలైతే అల్లాహ్ హితోపదేశం పట్ల కఠినమైపోయాయో, అలాంటి వారికి వినాశం ఉంది. అలాంటి వారు స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు!

23. అల్లాహ్ సర్వశైష్టమైన బోధనను ఒక గ్రంథ రూపంలో అవతరింపజేశాడు. దానిలో ఒకేరకమైన వాటిని (వచనాలను) మాటిమాటికి ఎన్నో విధాలుగా (విశదీకరించాడు).¹⁷ తమ ప్రభువుకు భయపడేవారి శరీరాలు (చర్మాలు) దానితో (ఆ పఠనంతో) గజగజ వణకుతాయి. కాని తరువాత వారి చర్మాలు మరియు వారి హృదయాలు అల్లాహ్ ధ్యానం వలన మెత్తబడతాయి. ఇది అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం. ఆయన దీనితో తాను కోరిన వారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. మరియు ఏ వ్యక్తిని అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో వదలుతాడో అతనికి మార్గదర్శకుడు ఎవ్వడూ ఉండడు.¹⁸

24. ఏమీ? పునరుత్థానదినపు కఠినమైన శిక్షను తన ముఖంతో కాపాడుకోవలసిన వాడు (స్వర్గంలో ప్రవేశించేవానితో సమానుడా)? మరియు (ఆ రోజు) దుర్మార్గులతో ఇలా అనబడుతుంది: "మీరు సంపాదించిన దానిని రుచిచూడండి."

25. వీరికి పూర్వమున్నవారు కూడా (అల్లాహ్ సందేశాలను) అబద్ధాలని తిరస్కరించారు, కాబట్టి వారు ఊహించలేని దిశనుండి వారిపై శిక్ష వచ్చిపడింది.

الْأَلْبَابِ ۞

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِإِسْلَامٍ
فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِّن رَّبِّهِ ۗ فَوَيْلٌ
لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّن ذِكْرِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۞

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْكِتَابِ ۖ كِتَابًا
مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ ۗ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ
جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ۗ ثُمَّ
تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ
اللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ
مَنْ يَشَاءُ ۗ وَمَنْ يُضَلِلِ اللَّهُ فَمَا
لَهُ مِنْ هَادٍ ۞

أَفَمَنْ يَتَّبِعِ بَوَجهَهُ سَوَاءَ الْعَذَابِ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا
مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ۞

كَذَّبَ الَّذِينَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَآتَاهُمُ
الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ۞

17) చూడండి, 4:82 మరియు 25:32.
18) చూడండి, 14:4.

26. ఈ విధంగా, అల్లాహ్ వారికి ఇహలోక జీవితంలో కూడా అవమానాన్ని రుచిచూపాడు.¹⁹ మరియు వారి పరలోక శిక్ష దీనికంటే ఎంతో ఘోరమైనదిగా ఉంటుంది. వారు ఇది గ్రహిస్తే ఎంత బాగుండేది!

27. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ ఖుర్ఆన్ లో ప్రజల కొరకు అనేకరకాల దృష్టాంతాలు పేర్కొన్నాము, బహుశా వారు గుణపాఠం నేర్చుకుంటారని;

28. 'అరబ్బీ భాషలో ఉన్న ఈ ఖుర్ఆన్ ను,²⁰ ఏ విధమైన వక్రత లేకుండా అవతరింపజేశాము; బహుశా వారు దైవబోతి కలిగివుంటారని.

29. అల్లాహ్ ఒక దృష్టాంతం ఇస్తున్నాడు: ఒక మానవుడు (బానిస) పరస్పరం విరోధమున్న ఎంతో మంది యజమానులకు చెందినవాడు. మరొక మానవుడు (బానిస) పూర్తిగా ఒకే ఒక్క యజమానికి చెందినవాడు. వారిద్దరి పరిస్థితి సమానంగా ఉంటుందా? ²¹ సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! కాని వారిలో చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

30. (ఓ ము'హమ్మద్!) నిశ్చయంగా (ఒక రోజు) నీవు మరణిస్తావు. మరియు నిశ్చయంగా, వారు కూడా మరణిస్తారు. ²²

31. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, పునరుత్థాన దినమున మీరంతా మీ ప్రభువు సమక్షంలో మీ వివాదాలను విన్నవించుకుంటారు.

فَأَذَقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا ۖ وَالْعَذَابُ الْآخِرَةُ أَكْبَرُ لَوْ
كُنْتُمْ آيَعْلَمُونَ ﴿۲۶﴾

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ
مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۷﴾

فَرَأَيْنَا عَرَبِيًّا غَيْرِ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿۲۸﴾

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ
مُتَشَكِّسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ
هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا الْخَبْدُ لِلَّهِ ۗ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۲۹﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ ۖ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿۳۰﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ
تَخْتَصِمُونَ ﴿۳۱﴾

19) చూడండి, 16:26.

20) చూడండి, 12:2, 13:37, 14:4, మరియు 41:44.

21) ఇదే విధంగా ఎంతోమంది దైవాలను ఆరాధించేవాడు, ఒకే అల్లాహ్ (సు.త.) ను ఆరాధించే వాడితో సమానుడుకాలేడు. బహుదైవారాధకుడు ఎల్లప్పుడు వారికలహలో మునిగిఉంటాడు.

22) చూడండి, 3:144 ఇతర మానవుల వలే దైవప్రవక్త ('స'అస)కు కూడా మరణం వచ్చింది. పునరుత్థానదినం వరకు అతను ('స'అస) కూడా బరోజఖ్లో ఉంటారు. ###